

รายงานการวิจัย

การเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษา
ในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

**A Comparison of Readiness in Provision of Education between the
Schools under the Basic Education Commission and under the Local
Government: Learning Area of Foreign Language**

ศิวพร ใสโต

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2556

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษา
ในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

**A Comparison of Readiness in Provision of Education between the
Schools under the Basic Education Commission and under the Local
Government: Learning Area of Foreign Language**

ทุนอุดหนุนโดยงบประมาณแผ่นดินที่พิจารณาโดยผ่านความเห็นชอบจาก
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ 2556

(ก)

ชื่องานวิจัย	การเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ A Comparison of Readiness in Provision of Education between the Schools under the Basic Education Commission and under the Local Government: Learning Area of Foreign Language
ผู้วิจัย	ศิวพร ไสโต
สาขาวิชา	ภาษาอังกฤษ
คณะ	ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีเสร็จวิจัย 2558

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่องการเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระหว่างสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 500 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านบริบท ได้แก่ ความพร้อมเกี่ยวกับสภาพทั่วไป ที่ตั้งของโรงเรียน สภาพความร่วมมือ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เมื่อประเมินและเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ไม่มีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

(ข)

2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความพร้อมของครูผู้สอน ผู้บริหาร อาคารสถานที่ หลักสูตร สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ และงบประมาณ เมื่อประเมินและเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3) ด้านกระบวนการ ได้แก่ ความพร้อมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรยากาศการเรียนรู้ การบริหารจัดการ การประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อประเมินและเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

4) ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้เรียน และความพึงพอใจที่ชุมชนมีต่อโรงเรียน เมื่อประเมินและเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

5) ส่วนการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียน สรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหาได้ ดังนี้ 1) แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศยังมีไม่มากนัก หากมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้ อาจจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพบกับชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา และสามารถสนทนาโต้ตอบกับชาวต่างประเทศได้มากขึ้น 2) ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องการให้โรงเรียนหรือหน่วยการที่เกี่ยวข้องจัดอบรมเพื่อพัฒนาตนเองของครูในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่านี้ และควรจัดระบบประมาณเพิ่มเติมให้มากขึ้น ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับครูที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าครูในสังกัดดังกล่าวมีการจัดอบรมบ่อยครั้งกว่า และสม่ำเสมอว่าครูที่สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 3) โรงเรียนสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นว่างบประมาณที่ได้รับในการจัดสร้างอาคารสถานมื่ออย่างเพียงพอ และมากเกินความต้องการ เนื่องจากในปัจจุบันเด็กมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง 4) โรงเรียนที่สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก อยากให้มีการจัดอาจารย์ชาวต่างชาติมาสอนในโรงเรียนบ้าง เพราะโรงเรียนที่ได้รับการจัดสรรมีแต่โรงเรียนขนาดใหญ่ ทำให้เด็กขาดโอกาสที่จะได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงและกับเจ้าของภาษา 5) ในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศยังมีการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมที่เน้นการสอนพื้นฐานไวยากรณ์หรือหลักภาษา เนื่องจากเด็กนักเรียนต้องมีการสอบวัดความรู้ ทำให้ครูยังยึดกับการสอนแบบเดิมเพื่อให้เด็กทำข้อสอบได้ เด็กนักเรียนจึงไม่มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ

คำสำคัญ: ความพร้อมในการจัดการศึกษา การเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษา

สถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาในสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

Siwaporn Saito. (2015). *A Comparison of Readiness in Provision of Education between the Schools under the Basic Education Commission and under the Local Government: Learning Area of Foreign Language*. English Program, Faculty of Education. Phetchabun Rajabhat University.

ABSTRACT

The objectives of this study were to evaluate and to compare the readiness in provision of education concerning the Learning Area of Foreign Language between the schools under the Basic Education Commission and the schools under the local government. The research employed mixed methods design in which the quantitative and qualitative data were collected. Regarding the quantitative data, the questionnaires were distributed to 500 subjects, including school's directors, teachers, and students. The statistics used were means, standard deviation, and t-test. For the qualitative data, the researcher interviewed school's directors, school boards, teachers, and students from 6 schools ranging from big, medium, and small size schools which were under the Basic Education Commission and the schools under the local government. Among these 6 schools, the informants were 20 school's directors, 20 school's boards, 60 teachers, and 400 students. Accordingly, the total number of the informants was 500. Thereafter, the qualitative data obtained from the interview was analyzed and interpreted through its emerging contents.

The findings were as follows :

1) The readiness in terms of the school's contexts which were school's physical surroundings, community involvement, and local learning sources between the schools under the Basic Education Commission and the local government was not different both in the overall and in individual aspect.

2) The readiness in terms of the basic factors which were teacher's readiness, school's director, visual aids and equipments, school's infrastructure, school's curriculum, and budget was not different both in the overall and in individual aspect.

3) The readiness in terms of the processes which were readiness of learning management, learning contexts, management system, and quality assurance was not different both in the overall and individual aspect.

4) The readiness in terms of the output which were the students and the community's satisfaction towards schools was not different both in the overall and individual aspect.

Further suggestions and recommendations from the directors and teachers under the Basic Education Commission and the schools under the local government were as follows : 1) Community resources for foreign language learning were not enough. If the communities can develop more tourist attractions, it might bring more foreigners into the community. And this will provide chances for students to communicate in English or in any other foreign languages. 2) Teachers in schools under the local government would like to attend teaching trainings more often comparing to teachers in schools under the Basic Education Commission which had more opportunities to attend teaching training each year. 3) Teachers in schools under the local government commented that the budget which was allocated for the construction of the building was adequate and sometimes it was more than necessary. This is due to the fact that the number of students has been continually declined each year. 4) Small schools under local government need to have more foreign teachers to teach English. Only big schools could have foreign teachers due to more allocated budget. 5) Teachers in schools both under the Basic Education Commission and under local government preferred using the traditional method in teaching focusing in grammar rather than communication; this resulted in the lack of students' communicative skill in English.

Key words : readiness in provision of education; a comparison of readiness in provision of education.

(จ)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยคำแนะนำต่าง ๆ จากคณาจารย์ในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ที่สละเวลาให้คำแนะนำ คำปรึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครูและนักเรียนจากโรงเรียนทั้ง ๖ โรงเรียนที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ผู้วิจัยในการเก็บข้อมูล และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี จนทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ขอขอบคุณอาจารย์เทิน สีนวนที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำให้แก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

ศิวพร ไสโต

30 ตุลาคม 2558

(น)

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	น
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่ 1	บทนำ.....1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1
1.2	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....4
1.4	ขอบเขตการวิจัย.....4
1.5	นิยามศัพท์เฉพาะ.....6
1.6	ประโยชน์ของการวิจัย.....6
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....7
2.1	แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา.....7
2.2	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....15
2.3	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....22
2.4	แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินการจัดการศึกษา.....26
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....35
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....38
3.1	การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....39
3.2	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....39

(ช)

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	45
4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	45
4.2 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านบริบท ด้านปัจจัย เบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต.....	46
4.3 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....	53
4.4 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	54
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	55
5.2 อภิปรายผล.....	55
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	62
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์.....	62
ประวัติผู้วิจัย.....	86

(๕)

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	45
ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านบริบท.....	46
ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านปัจจัยเบื้องต้น.....	47
ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านกระบวนการ.....	50
ตารางที่ 5 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านผลผลิต.....	51
ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	54

(ณ)

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์.....	29
ภาพที่ 3 รูปแบบการประเมินของทาบา.....	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาและสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงและรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งหลังไหลเข้ามาด้วยกระแสโลกาภิวัตน์ที่โลกมีการแข่งขันกันอย่างเสรี จากสาระตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาครั้งยิ่งใหญ่ของชาติที่เปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษาไปจากเดิมทั้งระบบและกระบวนการ โดยมุ่งหวังว่าการปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะสอดคล้องกับการแก้ปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ปัญหาทางการศึกษาที่มีอยู่เดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิผลโดยเฉพาะปัญหาทางการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของปัญหาคุณภาพทางการศึกษาหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาคือการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ตามกระแสโลกาภิวัตน์ ได้ก่อให้เกิดการเรียกร้องคุณภาพการจัดการศึกษา จนทำให้เกิดการปฏิรูปทางการศึกษาขึ้น เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาและชุมชนเกิดการเรียนรู้ได้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จุดเน้นสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาอยู่ที่การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นต้องระดมสรรพกำลังทุกส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษาสามารถสนองตอบต่อความต้องการดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับกระแสประชาธิปไตยที่เข้มแข็งขึ้น สังคมได้เรียกร้องการมีส่วนร่วมในการปกครองมากขึ้นจนทำให้เกิดกระแสการกระจายอำนาจการปกครองตนเองของท้องถิ่นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดให้กระจายอำนาจในการปกครองแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเกิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เพื่อลดปัญหาการจัดการศึกษา ที่เป็นไปในลักษณะการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง ซึ่งขาดเอกภาพด้านนโยบายและการบริหาร ขาดระบบการกำกับตรวจสอบคุณภาพ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ขาดการพัฒนา นโยบายอย่างต่อเนื่อง และขาดความเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มีหลักการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ให้ระบบการจัดการศึกษาสอดคล้องกับระบบบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดหลักการกระจายอำนาจ ไปสู่ท้องถิ่นและประชาชนสำนักงานปฏิรูปการศึกษาได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยเสนอการจัดโครงสร้างหน้าที่ขององค์กร การแบ่งส่วนงานตามที่ได้บัญญัติไว้ในหมวดที่ 5 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาของประเทศ (สรרך วรอินทร์ และทิพวัลย์ คำคง, 2545)

นโยบายกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาในด้านต่างๆ รวมถึงด้านการศึกษา โดยมีแผนที่จะโอนการศึกษาให้ท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอนการกระจายอำนาจ เมื่อพิจารณาแนวโน้มการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมพบว่า ในปี 2543-2547 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6 ในปี 2543 เป็นร้อยละ 11 ในปี 2547 โดยเพิ่มขึ้นมากในระดับก่อนประถมศึกษา เนื่องจากรับโอนมาจากหน่วยงานต่างๆ ในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประมาณหนึ่งในสามของทั้งหมด ในส่วนของสถานศึกษาซึ่งเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองได้มีการจัดตั้งเพิ่มขึ้นมากในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อรองรับการขยายการศึกษาภาคบังคับ ในด้านคุณภาพการศึกษานั้น จากผลการทดสอบ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาได้คุณภาพไม่แตกต่างจากโรงเรียนในสังกัดของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่อย่างไรก็ตามก็ยังต่ำกว่าเกณฑ์อีกมากเว้นแต่ในบางวิชาที่ท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพกว่า เช่นเดียวกันในระดับมัธยมศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. พบว่าร้อยละของสถานศึกษาที่มีคุณภาพระดับดีมีสูงกว่าของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกมาตรฐานแต่ต่ำกว่าของเอกชน

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาในด้านต่างๆ รวมถึงการศึกษา และมีแผนที่จะโอนการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนวโน้มการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งเป็นการรับโอนมาจากหน่วยงานต่างๆ และส่วนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้งขึ้นเองคือ การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อรองรับการขยายตัวของการศึกษาภาคบังคับ ในเรื่องคุณภาพผลการทดสอบระดับชาติ ในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษและวิทยาศาสตร์พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าโรงเรียนเอกชน แต่สูงกว่าโรงเรียนสังกัด สพฐ. สำหรับระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าโรงเรียนเอกชน แต่ใกล้เคียงกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นยังมีปัญหาและอุปสรรค (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2549) ดังนี้

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาดการสนับสนุนด้านวิชาการ ด้านการใช้ทรัพยากรร่วมกันด้านองค์ความรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรจากกระทรวงศึกษาธิการอาจทำให้การจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีองค์ความรู้และความชำนาญในการค้นหาวิธีการสอนที่ดีในการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย หากสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการพัฒนา

สถานศึกษาก็มีโอกาสด้านข้างสูงในการพัฒนาสถานศึกษาเป็น Community center ได้โดยบูรณาการความรู้กับการศึกษาตามอรรถศาสตร์การประกอบอาชีพ และความหลากหลายต่างๆ

นอกจากนั้นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานยังพบสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย โดยสรุปดังนี้ (ธีระ รุญเจริญ, 2545)

1. โรงเรียนจะมีปัญหาอุปสรรคในการบริหารและการจัดการศึกษาตามแนวการกระจายอำนาจการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยจะมีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับงบประมาณและอาคารสถานที่ ในระดับค่อนข้างมาก ส่วนที่เหลือคือ เกี่ยวกับ ครู อาจารย์ผู้ปกครอง ประชาชน และองค์กรต่างๆ และผู้บริหารโรงเรียนจะมีปัญหาในระดับปานกลางโดยคิดว่าผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารและการจัดการศึกษาในลำดับท้ายสุด

2. ปัญหาและอุปสรรคในด้านงบประมาณและอาคารสถานที่ คือ การได้รับงบประมาณต่ำกว่าแผนที่กำหนดไว้ จัดหางบประมาณเสริมไม่ค่อยได้ อาคารสถานที่ที่ไม่เหมาะสมและการขาดความรู้ความสามารถในการทำงานบุคลากรและจัดการทำรายงาน

3. เกี่ยวกับครู อาจารย์ คือ ปัญหาครูขาด และไม่มีความรู้ความสามารถของครู อาจารย์บางส่วน การติดขัดพฤติกรรมการสอนเดิม การขาดความรู้ ความสามารถในการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

4. กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ผู้ปกครอง ประชาชน และองค์กรต่างๆ ยังขาดความรู้ ความสามารถในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การร่วมปฏิบัติงาน และการไม่เข้าร่วมมือช่วยเหลือและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน

5. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัญหาและอุปสรรคปานกลาง คือ การติดขัดพฤติกรรมการบริหารเดิม ความไม่เข้าใจการปฏิบัติตามแนวการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง ยังเน้นงานธุรการมากและการขาดจรรยาบรรณที่ดี

ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น ถือว่ามีความสำคัญและจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้คณะผู้วิจัยมีความสนใจที่จะประเมินและเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของสถานศึกษา ในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระหว่างสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อประเมิน และเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยดำเนินการตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1.3.1. การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2556 ดังนี้

- (1) ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการหรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า
- (2) ครูผู้สอน ได้แก่ ผู้สอนรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- (3) คณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการชมรมผู้ปกครองและครู
- (4) นักเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่มจำแนกเป็น

- (1) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน
- (2) โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน

1.3.2 ตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น ประกอบไปด้วย

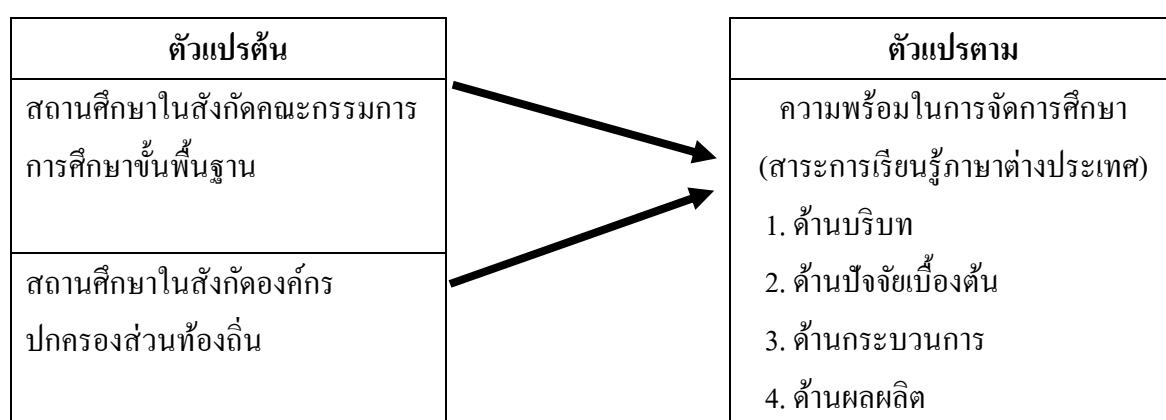
- (1) สถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (2) สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวแปรตาม/ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการพัฒนา คือ ความพร้อมในการจัดการศึกษา (สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ) มีทั้งหมด 4 ด้าน

- (1) ด้านบริบท
- (2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น
- (3) ด้านกระบวนการ
- (4) ด้านผลผลิตและผู้ปกครอง/ชุมชน

1.3.3 ระยะเวลาในการทำวิจัย ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2555 – 30 กันยายน 2556

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเพชรบูรณ์ที่จัดการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 1-4
2. สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในระดับช่วงชั้นที่ 1-4
3. แบบสอบถาม หมายถึง แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาในด้านบริบทด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ
2. สถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษา
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษา
4. คณะครุศาสตร์ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเอกสารการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา และเผยแพร่ความรู้ให้กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: สารการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินการจัดการศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา

2.1.1 ความหมายและการปฏิรูปการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การปรับปรุงการดำเนินงานด้านการศึกษา โดยเลือกสรร เปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมแนวทางการดำเนินงานที่มีอยู่เดิมด้วยความคาดหมายว่าจะสามารถพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายความเป็นเลิศทางการศึกษาในปี 2550 โดยมีจุดมุ่งหมายของ การปฏิรูปการศึกษา เพื่อสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ให้ เกิดขึ้น โดยผู้ที่ผ่านการศึกษาแต่ละคนจะสามารถและมีคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญคือ เป็นผู้มีความ พละนา มัยดีทั้งร่างกายและจิตใจ มีความสามารถในทางวิชาการและวิชาชีพ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละและอดทน ร่วมมือกับผู้อื่นได้ มีความเป็นประชาธิปไตย ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานทางวัฒนธรรมไทย และความเหมาะสม ของการศึกษาในแต่ละ ระดับ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539: 18)

การปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การยกเครื่องทางปัญญา (ประเวศ วะสี, 2541: 16)

การปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การทำให้กลับเข้าสู่รูปเดิม เพราะคำว่า “ปฏิ” ก็คือกลับไปเป็น อย่างเก่าหรือกลับเข้าที่ ส่วน “รูป” ก็คือรูปแบบ เมื่อรวมเป็น “ปฏิรูป” จึงแปลว่า ปรับปรุงหรือปรับให้ เข้าที่ คืออาจเกิดความคลาดเคลื่อนออกไป ก็ทำให้เข้าสู่รูปเดิมที่ถูกต้อง และปรับแก้ไขให้เหมาะสมกับ สภาพที่เป็นอยู่เพื่อให้เกิดผลดีตามวัตถุประสงค์ (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต, 2541: 2)

การปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ทางการศึกษาเพื่อแก้ปัญหา และอุปสรรคที่มีอยู่ให้เบาบางหรือหมดไป (วิชัย ต้นศิริ, 2542: 2)

การปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูปโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ สร้างเด็กให้มีคุณภาพ (สุรัฐ ศิลปะอนันต์ 2543 : 28)

การปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง รูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและระบบสนับสนุนต่างๆ ไม่ว่าด้านงบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือหรือเทคโนโลยีที่สำคัญ คือการเปลี่ยนวิถีคิดใหม่ให้สอดคล้องรับกับสังคมใหม่ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544: 6-7)

จากความหมายดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า การปฏิรูปการศึกษาหมายถึง การปรับเปลี่ยนการศึกษา เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง รูปแบบ กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนการบริหารจัดการและระบบสนับสนุนต่างๆ ไม่ว่าด้านงบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือหรือเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อแก้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นให้เบาบางและหมดไป

2.1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ 2539-2550

วิสัยทัศน์ของกระทรวงศึกษาธิการ คือ ในปี พ.ศ. 2550 คนไทยมีโอกาส และมีความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยทุกคนทุกส่วนในสังคมมีส่วนร่วมรับผิดชอบจัดการศึกษา กระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเรียนรู้อย่างมีความสุขมีคุณภาพมาตรฐานสูงเป็นที่พึงพอใจของสังคม โดยมีครูดี ครูเก่ง มีคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครู มีกระบวนการบริหารจัดการที่กระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วม มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 3-4)

2.1.2.1 วัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม, 2542: 9-12)

(1) ด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเร่งรัดจัดการศึกษาให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้ารับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ให้ได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 10 วรรค 1) กับทั้งจัดให้บุคคลครอบครัวยุติบัตรและสถาบันต่างๆ ในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มาตรา 8(2), 12)

(2) ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา (มาตรา 9(3) และมาตรา 47)

(3) ด้านระบบบริหารและการสนับสนุนทางการศึกษา เพื่อปฏิรูประบบบริหารและการจัดการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น (มาตรา 9(1) (2) (6) และมาตรา 39) กับทั้งส่งเสริมให้เอกชนร่วมจัดการศึกษาและให้มีความอิสระในการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐ (มาตรา 43)

(4) ด้านครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อปฏิรูประบบกระบวนการผลิต การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและให้คุณภาพมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (มาตรา 9(4), 52)

(5) ด้านหลักสูตร เพื่อปฏิรูปหลักสูตรให้มีความต่อเนื่อง เชื่อมโยง (มาตรา 8(3)) มีความสมดุลในเนื้อหาสาระทั้งที่เป็นวิชาการ วิชาชีพและวิชาว่าด้วยความเป็นมนุษย์ (มาตรา 23 วรรค 1) และมีความหลากหลาย โดยจัดให้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและ มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ (มาตรา 8(1) (3))

(6) ด้านกระบวนการเรียนรู้ เพื่อปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) และให้เป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (มาตรา 8(1) (3))

(7) ด้านทรัพยากรเพื่อการลงทุนเพื่อการศึกษา เพื่อปฏิรูประบบการจัดสรรและการลงทุนเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กับทั้งระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชนวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นๆ และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา (มาตรา 9(5), 58) และจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ (มาตรา 6 วรรค 1)

(8) ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียนตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (มาตรา 64) ตลอดจนจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ โทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อให้ประโยชน์สำหรับการศึกษาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

สรุปได้ว่าวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้สามารถพิจารณาออกได้เป็นหลักๆ เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือเป็นนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของชาติเป็นครั้งแรกที่มีสถานะภาพเป็นพระราชบัญญัติ อันมีผลต่อการปฏิบัติยิ่งกว่านโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา

2.1.2.2 เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา

- (1) ให้การจัดการศึกษาเป็นเลิศ โดยโรงเรียนมีคุณภาพ การเรียนมีคุณภาพ ห้องเรียนมีคุณภาพและผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานสูงในระดับสากลภายในปี 2550
- (2) จัดการปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และสถานการณ์ในอนาคต จะต้องเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (3) การปฏิรูปการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้จะต้องทำการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน ปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาและปฏิรูประบบบริหารและการจัดการ การปฏิรูปการศึกษาจะต้องเริ่มที่ห้องเรียนแต่ละห้อง โรงเรียนแต่ละแห่ง แต่ละพื้นที่ จนกลายเป็นกายเปลี่ยนแปลงทั้งระบบครอบคลุมทั้งประเทศ

2.1.2.3 องค์ประกอบหลักของการปฏิรูปการศึกษา

เพื่อให้การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายจึงได้กำหนดองค์ประกอบของการปฏิรูปการศึกษา 4 ด้านดังนี้

- (1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของผู้เรียนเป็นหลัก ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพประเมินผลการเรียนจากการปฏิบัติจริง ปรับบทบาทของครูจากผู้ถ่ายทอดเป็นผู้ชี้แนะทางในการเรียน ให้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและถ่ายทอดความรู้และใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อการเรียนการสอน
- (2) การปฏิรูปหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรที่เน้นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน มีกระบวนการและเนื้อหาที่ครอบคลุมเชื่อมโยงและต่อเนื่องกันทุกระดับ และประเภทการศึกษา ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คุณธรรม จริยธรรม เน้นการกระจายอำนาจให้สถานศึกษา จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและให้แต่ละท้องถิ่นกำหนดมาตรฐานการศึกษาในระดับที่เหมาะสมกับตนเองได้ สำหรับส่วนกลางจะจัดทำหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐานการศึกษาของชาติ
- (3) ปฏิรูปวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ปรับกระบวนการผลิต การใช้และการพัฒนาครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตลอดจนปรับปรุงสวัสดิการและค่าตอบแทนให้เหมาะสม พัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา
- (4) การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการ จัดระบบบริหารและการจัดการให้มีเอกภาพ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยเน้นสถานศึกษาเป็นหน่วยวางแผนยุทธศาสตร์ของการจัดการศึกษาในท้องถิ่น เปิดโอกาสให้บุคคล ครอบครัวยุทธ ชุมชน องค์กร พัฒนาระบบการวางแผนการระดม

(1) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาให้มีคณะกรรมการ 2 คณะ เพื่อดำเนินการทางนโยบายและขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่คณะกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง มีรมว.ศธ.เป็นประธานฯ ให้คณะกรรมการทั้ง 2 คณะ มีกรอบเวลาในการดำเนินงาน 5 ปีและให้ยุบเลิกเมื่อสิ้นสุดระยะเวลานี้แล้ว โดยให้ สกศ.ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ

(2) จัดตั้งหน่วยงานและ/หรือปรับบทบาทหน่วยงานเพื่อเป็นกลไกรับรองคุณภาพมาตรฐานและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนี้ โดยจัดตั้งองค์กรเพื่อรับรองคุณภาพมาตรฐานสถาบันผลิตครู ได้แก่

- สถาบันคุรุศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานระดับชาติ ที่มีการบริหารจัดการอย่างคล่องตัว เป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ทำหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับการผลิตและพัฒนาวิชาชีพครู ประกันและรับรองคุณภาพและมาตรฐานสถาบันผลิตและพัฒนาครู และพัฒนาระบบการศึกษาและการเรียนรู้

- สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ เป็นหน่วยงานระดับชาติที่มีการบริหารจัดการอย่างอิสระ คล่องตัว ไม่อยู่ในระบบราชการ ทำหน้าที่พัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ประเมินและให้การรับรองสมรรถนะวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานโดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติและกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นหน่วยงานกลาง เพื่อทำหน้าที่เสนอแนะนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อสนับสนุนการผลิต การวิจัย และการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- ปรับบทบาทสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นสำนักงานการศึกษาตลอดชีวิต และให้ดำเนินการจัดให้มีศูนย์การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในทุกพื้นที่ เพื่อเติมเต็มระบบการศึกษาให้รองรับการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

(3) มอบหมายให้หน่วยงานที่มีอยู่แล้ว ปฏิบัติภารกิจเพิ่มเติมหรือเร่งรัดดำเนินการให้สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินการประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐานผู้เรียน โดยประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้นให้เป็นการวัดผลระดับชาติ เพื่อให้สามารถใช้การวัดประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน สามารถเทียบเคียงกันได้ เป็นกลไกในการประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐานผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นและให้ สกศ.ขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษา โดยให้มีองค์กรคณะบุคคลที่มีความรู้ มีความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ และสนับสนุน

ส่งเสริมการศึกษาทางเลือก โดยให้มีองค์กรและบุคคลเพื่อดำเนินการ โดยคำนึงถึงความสะดวกกับหลักการและแนวทางจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฯ และนโยบายรัฐบาล

นอกจากนี้ มีกลไกสนับสนุนที่ต้องพัฒนา/ปรับปรุงคู่ขนานกัน ได้แก่

- ระบบการเงินการคลัง
- ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา
- และการปรับปรุงแก้ไข บังคับใช้กฎหมายการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง

2.1.3.4 เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

เป้าหมายและตัวบ่งชี้การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองจนถึงสิ้นสุด พ.ศ. 2561 จำนวน 4 เป้าหมาย 20 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 1 คนไทยและการศึกษาไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล

ตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมาย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักจากการทดสอบระดับชาติมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นเป็นไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (ผลทดสอบ PISA)
3. ความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี
4. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี
5. สัดส่วนผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา: สามัญศึกษาเป็น 60: 40
6. ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและอุดมศึกษามีคุณภาพระดับสากลและเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

7. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย (อายุ 15-59 ปี) เพิ่มขึ้นเป็น 12 ปี

เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 2 คนไทยใฝ่รู้: สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมาย

1. ผู้เรียนทุกระดับการศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 มีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
2. อัตราการรู้หนังสือของประชากร (อายุ 15-60 ปี) เป็นร้อยละ 100
3. ผู้เข้ารับบริการในแหล่งเรียนรู้เพิ่มขึ้นปีละอย่างน้อยร้อยละ 10
4. คนไทยใช้เวลาอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานโดยเฉลี่ยอย่างน้อยวันละ 60 นาที

5. สักส่วนผู้ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ต่อประชากรอายุ 10 ปีขึ้นไปเป็นร้อยละ 50
เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 3 คนไทยใฝ่ดี: มีคุณธรรมพื้นฐาน มีจิตสำนึกและค่านิยมที่
พึงประสงค์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสาธารณะ มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย

ตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมาย

1. ผู้เรียนทุกระดับการศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความ
เป็นพลเมือง
2. จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ
เยาวชนลดลงร้อยละ 10 ต่อปี
3. จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ลดลงร้อยละ 10 ต่อปี
4. จำนวนเด็กเข้ารับการบำบัดยาเสพติดลดลงร้อยละ 10 ต่อปี
5. สักส่วนคนไทยที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์
ต่อผู้อื่นและสังคมอย่างสม่ำเสมอเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี

เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 4 คนไทยคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้: มีทักษะในการคิดและ
ปฏิบัติ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร

ตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมาย

1. ผู้เรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มี
วิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์
2. ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษา มีสมรรถนะเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้
และมีงานทำภายใน 1 ปี รวมทั้งประกอบอาชีพอิสระเพิ่มขึ้น
3. กำลังแรงงานที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 65 และมี
สมรรถนะทางวิชาชีพตามมาตรฐาน

1.3.5 นโยบายและยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาด้านต่างๆ

- (1) นโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาด้านการเพิ่มโอกาส
การศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย
- (2) นโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้
- (3) ยุทธศาสตร์และมาตรการการปฏิรูประบบครูศึกษาของประเทศ
- (4) ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง
- (5) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการศึกษา
- (6) นโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาด้านการพัฒนา
อาชีวศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.1.1 ความหมายการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2545 ระบุว่า การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 12 ปี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542: 4) กล่าวว่า การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาแบบในระบบ ซึ่งจัดไม่น้อยกว่า 12 ปี ก่อนระดับอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน และศูนย์การเรียนรู้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาในระบบ ซึ่งจัดไม่น้อยกว่า 12 ปี ก่อนระดับอุดมศึกษา

2.2.1.2 แนวคิดการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวคิดในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวคิดให้จัดการศึกษาที่เป็นการบูรณาการทั้งด้านกระบวนการจัดการศึกษา และด้านบุคลากร มีความหลากหลาย เปิดกว้างทางความคิด วิธีการคำนึงถึงความแตกต่างของสถานศึกษา ท้องถิ่น และผู้เรียน มีการนำทรัพยากรต่างๆ และเทคโนโลยีมาใช้อย่างคุ้มค่า เหมาะสม และการประสานสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนมุ่งเน้นคุณภาพและผลิตผล คือผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ ควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นไทย และรู้หลักของสากลเพื่อช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เข้มแข็ง มีคุณภาพ เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง

2.2.1.3 หลักการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรา 8 และการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาตามมาตรา 9 ซึ่งมีหลักการดังนี้

- (1) ทุกคนมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (4) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา ทุกระดับ
- (5) มีมาตรฐานวิชาชีพครูและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู
- (6) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

(7) จัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการการศึกษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2543: 10) ได้สรุปถึงลักษณะการจัดการเรียนรู้ในสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไว้คือ

1. จัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน
2. ให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์และฝึกนิสัยรักการอ่าน
3. จัดให้มีทักษะกระบวนการ และการจัดการ
4. ผสมผสานเนื้อหาสาระต่างๆ อย่างสมดุล
5. ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ และรอบรู้
6. จัดให้มีการเรียนรู้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

7. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม แฟ้มสะสมงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานยึดความเสมอภาค การมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ และยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และระบบประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู และระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

2.2.1.4 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2545 มีดังนี้

(1) สิทธิในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

(2) การบังคับเข้าเรียน และการจัดแบบให้เปล่า บุคคลมีหน้าที่รับการศึกษาอบรม ทั้งนี้ การเข้ารับการศึกษาระดับพื้นฐานรัฐจะไม่เก็บค่าใช้จ่าย

(3) การเข้ารับการศึกษาระดับพื้นฐานของเด็กที่มีความบกพร่องให้กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาจัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ด้วยรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์และความเสมอภาคในการได้รับการศึกษา

(4) การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอบรมตามความเหมาะสม และความต้องการภายใน ท้องถิ่น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา 43 และ 81 ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

(5) รูปแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ช่วงชั้น

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

(6) การจัดการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีการกำหนด สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการเรียนรู้ และ คุณลักษณะ หรือค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม ของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่มดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ มีการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับ สถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน และสภาพความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งใน และนอกสถานศึกษา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการจัดการศึกษาด้วยรูปแบบและ วิธีการที่เหมาะสมสำหรับเด็ก มีการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น และเอกชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็น 4 ช่วง ชั้น ช่วงชั้นละ 3 ปี โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ และ พัฒนาตนเองได้ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยมีการกำหนดสาระการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะ หรือค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน มีการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

2.2.2.1 รูปแบบการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 องค์กร คือ องค์กรบริหาร ส่วน จังหวัด เทศบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานของกระทรวง มหาดไทย ที่รับผิดชอบด้านนี้ คือ สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง โดยจะเน้นบทบาทด้านการ กำหนดนโยบาย การบริหารงานบุคลากรทางการศึกษา การบริหารงบประมาณ และการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน นอกจากนี้ ในส่วนขององค์กรบริหารส่วนตำบลซึ่งมีบทบาทตามที่กำหนดไว้เป็นอำนาจ

หน้าที่ คือ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะศึกษาว่าปัจจุบันมีบทบาทเป็นอย่างไร โดยเน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดและพัฒนาศึกษาในโรงเรียนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยในการศึกษาค้นคว้านี้จะกล่าวถึงเฉพาะการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

(1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในทุกจังหวัด โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด การจัดรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเดิมนั้นเป็นสภาจังหวัด ตามพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ด้านการศึกษา คือ เสนอข้อแนะนำและให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการจังหวัดเกี่ยวกับการประถมศึกษาและอาชีวศึกษาเท่านั้น (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ได้มีการแก้ไขเรื่อยมาถึง 10 ครั้ง การแก้ไขที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ ครั้งที่ 9 และครั้งที่ 10 การแก้ไขครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2521 เป็นการกำหนดให้แยกประเภทข้าราชการครูส่วนจังหวัดออกจากข้าราชการส่วนจังหวัดสามัญ และให้การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการ ส่วนจังหวัดกระทำโดย กฤษฎีกาเพื่อวางหลักเกณฑ์ให้ ข้าราชการครูส่วนจังหวัดกระทำได้รับสิทธิเท่าเทียมกับข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ การแก้ไขครั้งที่ 10 วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2523 ได้ยกเลิกบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการครูส่วนจังหวัด เนื่องจากได้มีการโอนกิจการบริหารโรงเรียนประชาบาลซึ่งรวมถึงข้าราชการครูส่วนจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการล่าสุด ได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2540

ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มิได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีหน้าที่จัดการศึกษาแต่อย่างใด แต่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 45 ความว่า แบ่งสรรเงิน ซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ซึ่งหมายถึง การแบ่งสรรเงินด้านการศึกษาให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นด้วย รวมทั้งความว่า จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาค อาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งหมายถึงว่า หากมีกฎหมายใดกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดก็จะต้องทำหน้าที่นั้นด้วย

อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 289 วรรค 2 ก็ได้ระบุว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพ

ตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้นและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กล่าวโดยสรุปได้ว่าโดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา คือ ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มิได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา เพียงแต่ระบุให้มีการแบ่งสรรเงินให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเท่านั้น แม้ว่าตามรัฐธรรมนูญจะระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมก็ตาม ดังนั้นในระยะแรกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงยังไม่มีความพร้อมที่จะจัดการศึกษาและความไม่ชัดเจนของการจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษา อาจทำให้ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาก็ได้

(2) เทศบาล

หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 แล้ว ก็ได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกว่าด้วยการจัดระเบียบปกครองตนเองของเทศบาล และต่อมาได้ตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ขึ้น ใช้แทนซึ่งได้แบ่งโครงสร้างของเทศบาลออกเป็น 2 ส่วน คือสภาเทศบาลและเทศมนตรี สำหรับการปฏิบัติงานตามหน้าที่เทศบาล ก็จะมีพนักงานเทศบาล เพิ่มขึ้นอีกส่วนหนึ่งด้วย

ในปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบว่าด้วยการกำหนดส่วนราชการของเทศบาล พ.ศ. 2534 โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งกองหรือฝ่ายขึ้น 12 หน่วย ได้แก่

1. สำนักปลัดเทศบาล
2. กองหรือฝ่ายประปา
3. กองหรือฝ่ายการแพทย์
4. กองหรือฝ่ายการศึกษา
5. กองหรือฝ่ายคลัง
6. กองช่าง
7. กองหรือฝ่ายช่างสุขาภิบาล
8. กองหรือฝ่ายวิชาการและแผนงาน
9. กองหรือฝ่ายสวัสดิการสังคม
10. กองหรือฝ่ายอนามัยและสิ่งแวดล้อม
11. หน่วยตรวจสอบภายใน
12. แขวง

ในส่วนของกองหรือฝ่ายการศึกษา จะเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านการศึกษา ระดับประถมศึกษาของเทศบาล ต่อมาขยายเป็นมัธยมศึกษา

ตอนต้นตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐบาล งานด้านการสอน การนิเทศการศึกษา งานสวัสดิการสังคม และนันทนาการ ตลอดจนปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับกองหรือฝ่ายการศึกษา ประกอบด้วย ฝ่ายและงาน ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารการศึกษา ประกอบด้วย งานการเจ้าหน้าที่ งานบริหารวิชาการ งานการเงิน และงานโรงเรียน

2. ฝ่ายพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย งานนิเทศการศึกษา งานกิจกรรมเด็ก เยาวชนและการศึกษานอกโรงเรียน และงานธุรการ

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่เป็น 2 ประเภท คือ อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายจัดตั้งเทศบาล กำหนดและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะอื่นๆ กำหนด สำหรับอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายจัดตั้งเทศบาลกำหนด มี 2 ส่วน คือ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติทั้งเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร จะต้องดำเนินการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม และหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติได้ เฉพาะเทศบาลเมือง และเทศบาลนคร คือ สามารถจัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษาได้ และจัดให้มีการบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษาได้ ส่วนอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะอื่นๆ กำหนด ในส่วนของการศึกษา คือ อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ด้านการจัดการศึกษาของเทศบาล นั้นผู้บริหารให้ความสำคัญ กับงานด้านการศึกษาน้อย ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานครุมีฐานะเป็นเพียงพนักงานครูเทศบาล ซึ่งด้อยกว่าข้าราชการส่วนภูมิภาค ทั้งระดับตำแหน่งและความก้าวหน้า และขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอสำหรับพัฒนาการศึกษา การจัดตั้ง/จัดสรรงบประมาณและงบเงินรายได้จะขึ้นอยู่กับส่วนกลาง คือ สำนักบริหารการศึกษา ท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และนายกเทศมนตรีก็มีอำนาจโยกย้ายเพียงระดับ 4 ลงมาทำให้ไม่คล่องตัว และขาดประสิทธิภาพ รวมทั้งการกำกับติดตามเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษายังไม่มีระบบชัดเจน คณะเทศมนตรีขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน และมักจะแทรกแซง การปฏิบัติงานมากกว่าการกำหนดนโยบาย นอกจากนี้ประชาชนและผู้ทรงคุณวุฒิท้องถิ่นยังไม่มี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

(3) องค์การบริหารส่วนตำบล

เป็นการจัดระเบียบบริหารงานในตำบลซึ่งได้เริ่มขึ้นตาม พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2547 เป็นต้นมา และได้มีการแก้ไขการจัดระเบียบบริหารในตำบลอย่างต่อเนื่อง จนปี พ.ศ. 2537 ได้มีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีสภาตำบลทำหน้าที่พัฒนาตำบลตามแผนงานโครงการ และงบประมาณของตนเอง ตลอดจนรับผิดชอบการจัดกิจกรรมบริการประชาชนในด้านต่างๆ ในเขต

ตำบล เช่น จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภคและการเกษตร รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน
คู่มือครูดูแลและบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
จะมีหน้าที่ การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งในปัจจุบันองค์การบริหาร ส่วนตำบลได้
เข้ามาส่งเสริมการศึกษาในฐานะผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในท้องที่ของตำบลนั้นๆ นอกจากนี้สมาชิกสภาตำบลบางส่วนยังมี
บทบาทด้านการศึกษาในฐานะเป็นกรรมการโรงเรียนอีกด้วย

สภาพทั่วไป แม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะไม่ได้จัดการศึกษาโดยตรงแต่ใน
พื้นที่ของตำบลจะเป็นที่ตั้งของโรงเรียนโดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ การเกิดขึ้นของโรงเรียนและองค์การ
บริหารส่วนตำบลในชนบทไทย ตามกฎหมาย แม้ว่าโครงสร้างและวิธีการจัดตั้งจะแตกต่างกัน แต่สิ่งที่
เหมือนกันคือข้อผูกพันร่วมกัน (mission) ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาด้วย
กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเองเป็นสำคัญ โดยหลักการแล้วโรงเรียนและองค์การบริหารส่วนตำบล
ต่างก็เป็นองค์กรทางสังคมที่มีหน้าที่ตอบสนองต่อการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
เพื่อให้หน่วยย่อยในสังคมสามารถอยู่ได้ การที่โรงเรียนและองค์การบริหารส่วนตำบลจะก่อตั้งขึ้นต่าง
กาล ต่างวาระกัน แต่ก็สามารถที่จะปฏิบัติงานประสานสัมพันธ์ มีส่วนร่วมซึ่งกันและกันได้ ทั้งเป็น
ทางการและไม่เป็นทางการ องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับโรงเรียนในชุมชน
ให้มากที่สุด เพื่อจะได้มีกระบวนการจัดกลาสมาชิกในชุมชนให้ดีขึ้นได้ และเป็นหน้าที่หลักของ
โรงเรียนที่จะต้องฝึกอบรม สมาชิกในชุมชนนั้นให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม มีความเป็น
ประชาธิปไตยที่ฝังรากในจิตใจ

ด้านการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ กฎหมายไม่ได้กำหนดอำนาจ
หน้าที่ในการจัดการศึกษา กล่าวคือ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537
มาตรา 67 (5) กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษา คือ มีหน้าที่ส่งเสริม
การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดอิสระในการบริหารจัดการทั้ง
ด้านแผนงาน การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน การบริหารบุคคล การบริหาร
งบประมาณและการเงิน รายได้ไม่เพียงพอยังคงต้องพึ่งงบประมาณ และรายได้จากส่วนกลาง มีความไม่
เท่าเทียมกันในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษาระหว่างส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น ขาดความ
คล่องตัว และผู้บริหารส่วนใหญ่ ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาเท่าที่ควร การจัดการศึกษายังขาดการ
มีส่วนร่วมของประชาชน ขาดการมีส่วนร่วมทั้งด้านการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจปฏิบัติ และร่วมติดตามผล

นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางประเภทยังไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการจัดการศึกษา ทั้งความพร้อมด้านกฎหมายและด้านบุคลากรที่จำทำหน้าที่บริหารจัดการศึกษา

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.3.1 องค์ประกอบของการจัดการศึกษา

องค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษามี 8 องค์ประกอบ (ปรัชญา เวสารัชช์, 2545) ได้แก่

1. สาระเนื้อหาในการศึกษา ในกรณีที่มีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้จัดการศึกษามักจัดทำหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาระ หลักสูตรเหล่านี้อาจเป็นหลักสูตรกลางที่ใช้สำหรับการศึกษาระดับแต่ละระดับ แต่ขณะเดียวกันก็ควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ด้วย เนื้อหาสาระในการศึกษานั้นควรทันสมัย

2. พันธะเหตุการณ์ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ครูต้องทบทวนเนื้อหาสาระที่ตนสอนเพื่อปรับแก้ไขให้ถูกต้องทันสมัย และให้ข้อมูลที่ต้องแก่ผู้เรียน หากเห็นว่าเนื้อหาผิดพลาดหรือล้าสมัย ควรแจ้งผู้บริหารให้ทราบ

3. ครู ผู้สอน หรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้แก่ครูและอาจารย์ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง บุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอด เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งสำหรับครูและอาจารย์คือต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการติดตามเรียนรู้เนื้อหาวิชาการวิชาชีพใหม่ๆ และวิทยาการด้านการเรียนการสอน ตลอดเวลา บางกรณีต้องมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้วย อนึ่ง ครูและอาจารย์ต้องพัฒนาความสามารถในการประยุกต์สาระเนื้อหาและองค์ความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

4. สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น อาคาร สถานที่ โต๊ะเก้าอี้ กระดานเขียน หนังสือ แบบเรียน สมุด ดินสอ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่มีราคาแพงทั้งหลาย เช่น อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล่านี้ สื่อและอุปกรณ์เหล่านี้เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลให้สิ่งเหล่านี้มีอย่างเพียงพอ อยู่ในสภาพใช้งานได้ และใช้สื่อเหล่านี้เป็นส่วนช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ครูที่มีคุณภาพต้องสามารถผลิตและพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การศึกษาสำหรับการสอนของตนด้วย

5. รูปแบบวิธีการเรียนการสอน การศึกษายุคใหม่นั้นมีความแตกต่างไปจากการศึกษายุคก่อนซึ่งเน้นที่ตัวครู ระบบการศึกษายุคใหม่เน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน ดังนั้น รูปแบบวิธีการเรียน

การสอนใหม่จึงแตกต่างไปจากเดิม จึงเกิดคำว่า ปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่กระบวนการการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การระดมความคิด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนำชมนอกสถานที่เรียน การใช้อุปกรณ์เครื่องมือประกอบ รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่ๆ นี้ ผู้สอนพึงระมัดระวังเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และจำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ประกอบกับการทำความเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนของตน

6. ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ในการจัดการศึกษายังมีผู้ที่รับผิดชอบที่อาจไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดโดยตรงอีกหลากหลาย ได้แก่ ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปโดยเรียบร้อย นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และยังจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษาอื่นร่วมด้วย เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ งานทะเบียน งานโภชนาการและสุขอนามัย รวมทั้งฝ่ายสนับสนุนอื่นๆ

7. เงินทุนสนับสนุน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องของการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจเป็นรัฐบาล ในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน เป็นต้น เงินทุนเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดผลตามเป้าหมาย

8. สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม การจัดการศึกษาในระบบที่ยังต้องอาศัยชั้นเรียนยังเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นอาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้ ถึงแม้จะมีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลก็ตาม ก็ยังต้องมีสถานที่สำหรับการบริหารจัดการ การผลิตและถ่ายทอดสื่อ หรือการทำงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ยังต้องใช้อาคารเป็นสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน สิ่งที่ผู้บริหารและผู้จัดการศึกษาต้องสนใจดูแลคือความเพียงพอ เหมาะสม ปลอดภัยและการมีบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้อการเรียนรู้ ส่วนครูก็ต้องรับผิดชอบในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม หากจำเป็นต้องใช้งบประมาณปรับปรุงก็ควรแจ้งผู้บริหารให้ช่วยดำเนินการ

9. ผู้เรียน ผู้เรียนหรือผู้ศึกษาถือเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นที่สุดของการจัดการศึกษา เพราะผู้เรียนคือผู้รับการศึกษา และเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา การปรับเปลี่ยนความรู้และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาจึงครอบคลุมขั้นตอนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ การให้การศึกษาอบรม การประเมิน และการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้เป้าหมายการจัดการศึกษาในภาพรวมจึงมิได้จำกัดวงแคบเฉพาะในสถานที่ แต่มุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีปรัชญาพื้นฐานสำคัญคือ ทุกคนต้องเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษา และการศึกษาต้องจัดสำหรับทุกคน

2.3.2 การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ต้องอาศัยกระบวนการคิด และฝึกฝนการใช้ภาษา การสื่อสาร ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริง ทั้งภาษาพูด และภาษาเขียนให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เหมาะสมกับเทศกาลเทศะ และสังคมวัฒนธรรมของภาษา นั้นๆ นอกจากนี้ยังต้องเน้นความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียน เพื่อเป็นเครื่องมือในการ ค้นคว้าหาความรู้ในวิชาอื่นๆ และนำไปใช้ต่อไปในการประกอบวิชาชีพ

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered) โดย มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้ ผู้สอน ควรเลือกกลยุทธ์การเรียนรู้ต่างๆ (Learner Strategies) ที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียนเพื่อให้ ผู้เรียนมีลีลาการเรียนรู้ (Learning Styles) เป็นของตนเอง

ในปัจจุบันมีความคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหลายแนวคิดด้วยกันแต่ ละแนวคิดช่วยสร้างความคิดที่เป็นระบบแก่ผู้สอน ช่วยให้การไปถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์หรือกรอบ ในการพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศ และการวัดผลประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นพื้นฐานสำหรับการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศต่อไป

การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาพุทธศักราช 2542 หลักสูตรขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ต่างประเทศ มุ่งเน้นการ พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะทางภาษา และทักษะในการเรียน โดยคาดหวังว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศอย่าง ต่อเนื่องตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา จะมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารได้อย่างมั่นใจตามเจตนารมณ์ ตลอดจนมีความเข้าใจใน เรื่องราวและวัฒนธรรมที่หลากหลายของประชาคมโลก รวมทั้งสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมและ เอกลักษณ์ไทยสู่สังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามระดับความสามารถ ทางภาษาและ พัฒนาการของผู้เรียน (Proficiency - Based) เป็นสำคัญโดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ช่วงชั้น ป.1-3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
2. ช่วงชั้น ป.4-6 ระดับต้น (Beginner Level)
3. ช่วงชั้น ม.1-3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
4. ช่วงชั้น ม.4-6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

2.3.3 วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

พัฒนา และส่งเสริมผู้เรียนให้มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ทำงานอย่างเป็นระบบ สื่อสารกับ ชาวต่างประเทศได้อย่างมั่นใจ ภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และมีการเรียนรู้ ต่อเนื่องตลอดชีวิต

2.3.4 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะขั้นจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ให้มีคุณภาพสำหรับสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3.4.1 องค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการพัฒนา

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

2.3.4.2 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

สาระที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่านสามารถตี ความเรื่องที่ ฟัง และอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็นแสดงความรู้สึก โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูดการเขียน และการสื่อสารข้อมูลความคิดเห็น รวบรวมในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3: ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศให้เชื่อมโยงความรู้ กับกลุ่มสาระอื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4: ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษาชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ค 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงาน การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินการจัดการศึกษา

2.4.1 ความหมายของการประเมิน

นักวิชาการทางการจัดการประเมิน ให้ความหมายของการประเมินหลากหลาย (ทวีป ศิริรัชมี, 2544: 113–114) ดังต่อไปนี้

ไทเลอร์ (Tyler) นิยามว่า การประเมิน คือ กระบวนการตัดสินใจการบรรลุวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ทำการประเมิน

สเตค (Stake) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และการแปลความหมายข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการทางการศึกษา

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการในการกำหนดการจัดหา และการเสนอสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกทางดำเนินงานที่เหมาะสม

ครอนบาค (Cronbach) กล่าวว่า การประเมินเป็นการเก็บรวบรวมสารสนเทศและการใช้สารสนเทศนั้น เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการซึ่งอาจจะเป็นเรื่องของผลผลิตและกระบวนการหรือระบบการดำเนินโครงการ

พิสนุ ฟองศรี (2550: 4) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของ สิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยนำสารสนเทศหรือผลการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การประเมิน หมายถึง รูปแบบกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจหรือตัดสินคุณค่า

2.4.2 จุดมุ่งหมายการประเมิน

การประเมินมีจุดมุ่งหมายเพื่อการปรับปรุงการบริหารจัดการ และการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น แต่ขณะเดียวกันจุดมุ่งหมายเฉพาะของการประเมินก็ต้องกำหนดให้ชัดเจน โดยผู้ที่ต้องการใช้ผลการประเมินนั้นๆ เช่น เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงกระบวนการวางแผนโครงการ เพื่อชี้แจงผลการดำเนินงานต่อผู้ตรวจสอบและผู้บริหาร เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับงบประมาณ เพื่อบอกผลการดำเนินงานโครงการให้สาธารณะได้รับทราบเพื่อขยายโครงการ เพื่อดำเนินงานต่อเนื่องหรือระงับโครงการ เพื่อตัดสินใจว่าวิธีการหรือเทคนิคใหม่ๆ ที่นำมาใช้ประสบผลสำเร็จหรือไม่ และเพื่อปรับปรุงทักษะการประเมินของนักประเมินเอง

2.4.3 เกณฑ์การประเมิน

Stufflebeam ประธานคณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินเอกสาร และโครงการทางการศึกษา คณะกรรมการชุดนี้ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางการประเมินต่างมีความ

เชื่อว่า การประเมินเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับกิจกรรมของมนุษย์ การประเมินที่ดีจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาสิ่งที่ดีกว่า เกณฑ์การประเมินที่ไม่ดีจะเป็นตัวถ่วงและทำลายความเจริญก้าวหน้า คณะกรรมการจึงได้เสนอเกณฑ์ เพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการประเมินซึ่งสามารถจัดได้ 4 หมวด ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2536: 111-113)

1) มาตรฐานการใช้ประโยชน์ (Utility Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงความเป็นประโยชน์ของผลการประเมิน ในการตอบสนองต่อความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้อง มาตรฐานการใช้ประโยชน์นี้ประกอบด้วย เกณฑ์ 1.1-1.8 มีคุณลักษณะดังนี้

- (1) การระบุผู้เกี่ยวข้องที่ต้องการใช้สารสนเทศ
- (2) ความเป็นที่เชื่อถือของผู้ประเมิน
- (3) การรวบรวมข้อมูลครอบคลุมและตอบสนองความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้อง
- (4) การแปลความหมายและการตัดสินใจคุณค่ามีความชัดเจน
- (5) รายงานการประเมินมีความชัดเจนทุกขั้นตอน
- (6) การเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง
- (7) รายงานการประเมินเสร็จทันเวลาสำหรับนำไปใช้ประโยชน์
- (8) การประเมินส่งผลกระทบในการกระตุ้นให้มีการดำเนินการประเมินต่อไปอย่างต่อเนื่อง

2) มาตรฐานการเป็นไปได้ (Feasibility Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงการประเมินที่มีความสอดคล้องกับความเป็นจริง ปฏิบัติได้ ยอมรับได้ ประหยัดและคุ้มค่า มาตรฐานความเป็นไปได้ประกอบด้วยเกณฑ์ 2.1 – 2.3 มีคุณลักษณะดังนี้

- (1) วิธีการประเมินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
- (2) การเป็นที่ยอมรับได้ทางการเมือง
- (3) ผลที่ได้มีความคุ้มค่า

3) มาตรฐานความเหมาะสม (Propriety Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่า การประเมินได้ทำอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบจรรยาบรรณ มีการคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้เกี่ยวข้องในการประเมิน และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการประเมินมาตรฐานความเหมาะสม ประกอบด้วยเกณฑ์ 3.1 – 3.8 มีคุณลักษณะดังนี้

- (1) การกำหนดข้อตกลงของการประเมินอย่างเป็นทางการ
- (2) การแก้ปัญหาของความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรม และโปร่งใส

(3) รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผย และคำนึงถึงข้อจำกัดของการประเมิน

(4) การให้ความสำคัญต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณะ

(5) การคำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

(6) การเคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้อง

(7) รายงานผลการประเมินที่สมบูรณ์ ยุติธรรม และข้อเสนอทั้งจุดเด่นจุดด้อย ของสิ่งที่ประเมิน

(8) ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณ

4) มาตรฐานความถูกต้อง (Accuracy Standards)

เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่า การประเมินได้มีการใช้เทคนิคที่เหมาะสม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เพียงพอสำหรับตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน มาตรฐานความถูกต้องประกอบด้วยเกณฑ์ 4.1–4.11 มีคุณลักษณะดังนี้

(1) การระบุนวัตกรรมของการประเมินอย่างชัดเจน

(2) การวิเคราะห์บริบทของการประเมินอย่างเพียงพอ

(3) การบรรยายจุดประสงค์และกระบวนการประเมินอย่างชัดเจน

(4) การบรรยายแหล่งข้อมูลและการได้มาอย่างชัดเจน

(5) การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความตรง

(6) การพัฒนาเครื่องมือ และการเก็บข้อมูลที่เที่ยงตรง

(7) การจัดระบบควบคุมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และรายงาน

(8) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

(9) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

(10) การลงข้อสรุปที่มีเหตุผลสนับสนุน

4.11 การเขียนรายงานมีความเป็นปรนัย

2.4.4 รูปแบบของการประเมิน (Models for evaluation)

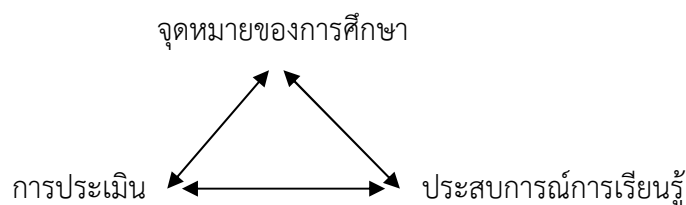
การดำเนินงานที่มีระเบียบแบบแผน เป็นระบบ และมีรูปแบบที่แน่นอน ชัดเจน ย่อมจะเกิดประสิทธิผลในการดำเนินงานทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของการดำเนินงาน ดังนั้น การประเมินผลทางการศึกษา การรู้จักเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสม ย่อมทำให้การประเมินนั้นมีความเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ ซึ่งในการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบของการประเมินหลักสูตรมาประยุกต์ใช้ ซึ่งได้มีผู้เสนอไว้หลายรูปแบบ สามารถแบ่งออกได้เป็นประเภทต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.4.4.1 รูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model)

รูปแบบที่จะเน้นที่วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเป็นหลักในการประเมิน ผู้ประเมินจึงต้องพยายามกำหนดจุดมุ่งหมาย ตลอดจนตีค่าจุดมุ่งหมายเหล่านี้เพื่อใช้ในการพิจารณาว่าสิ่งที่ต้องการประเมินได้บรรลุจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด ความคิดตามแนวนี้ได้แก่

(1) รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler S Model of Evaluation)

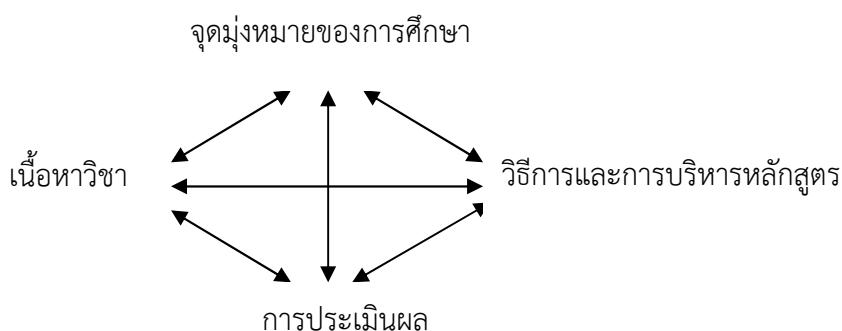
ไทเลอร์ (Tyler, 1949: 110-125) ได้กล่าวถึง การประเมินว่าการประเมินควรใช้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นเกณฑ์ โดยที่จุดมุ่งหมายนั้นเป็นจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามที่ต้องการ การประเมินหลักสูตรจึงเป็นการพิจารณาความก้าวหน้าของนักเรียนว่า เกิดพฤติกรรมตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ โดยเสนอองค์ประกอบของการจัดการศึกษาทั้งสามจะต้องสัมพันธ์กัน ดังภาพประกอบ

ภาพที่ 1 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

(2) รูปแบบการประเมินของทาบ (Taba's Model of Evaluation)

ทาบ (อ้างถึงในบุญส่ง นิลแก้ว, 2530: 11-12) ได้เสนอรูปแบบของหลักสูตร โดยใช้ชื่อว่า A Concept Frame for Curriculum Design จากรูปแบบนี้แสดงให้เห็นว่า การประเมินหลักสูตรในแนวคิดของทาบนั้นเหมือนกับไทเลอร์ โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นหลัก ในการประเมิน ดังรูปภาพ

ภาพที่ 2 รูปแบบการประเมินของทาบ

(3) รูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์ (Hammond S Model of Evaluation)

แฮมมอนด์ (Hammond, 1969: 1-17) ได้เสนอรูปแบบของการประเมินหลักสูตรไว้เป็นมิติ 3 ประกอบด้วย

มิติที่ 1 ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดระบบชั้นเรียน และตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และค่าใช้จ่าย

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครอบครัวและชุมชน

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม ได้แก่ ความรู้ ความจำ เจตคติ และทักษะ

4) แนวคิดของเมทเฟสเซล และไมเคิล (Mettfessel and Michael)

เมทเฟสเซลและไมเคิล (Melfessel and Michael, 1967: 931-943) เสนอว่าการประเมินหลักสูตรใดๆ ก็ตาม ควรใช้วัตถุประสงค์เป็นหลักของการประเมิน วัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ต้องมาจากการพิจารณาของนักการศึกษา นักปรัชญา นักจิตวิทยา นักเรียน และบุคคลทุกอาชีพที่อยู่ในสังคมนั้น

2.4.4.2 รูปแบบที่ยึดหลักเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model)

รูปแบบนี้ถือว่า ถ้าจะประเมินผลผลิตของหลักสูตร ต้องอาศัยเกณฑ์ภายนอกของระบบหลักสูตร แล้วถ้าเป็นการประเมินการเรียนการสอน หรือเนื้อหาวิชาต้องอาศัยเกณฑ์ภายในของระบบหลักสูตรเป็นเกณฑ์ในการประเมิน โดยพิจารณาว่า สิ่งที่ต้องการประเมินมีคุณค่าถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ผู้พิจารณากำหนดเกณฑ์หรือตัดสินคุณค่าของหลักสูตร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางหลักสูตรนั้นๆ รูปแบบการประเมินตามแนวความคิดนี้ ได้แก่

(1) รูปแบบการประเมินของสเตก (Stake S Countenance Model)

องค์ประกอบต่างๆ ที่ประกอบขึ้นมาเป็นหลักสูตร โดยไม่ได้เน้นเฉพาะกระบวนการของหลักสูตรแต่ประการเดียว แต่กล่าวถึงสิ่งที่มาก่อนการใช้หลักสูตร และผลที่เกิดขึ้นหลังจากใช้หลักสูตรแล้ว การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดนี้ต้องมีการรวบรวมข้อมูลจากหลายๆ แห่งเพื่อใช้ในการอธิบาย และการตัดสินใจว่า หลักสูตรในแต่ละส่วนสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ และมาตรฐานที่คาดว่าจะให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ยังประเมินความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร และความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นจริง กับสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นด้วย

สเตก เสนอวิธีการประเมินหลักสูตรในรูปแบบของเมตริกส์ (Matrix) 2 ประเภท คือ เมตริกส์การอธิบาย และเมตริกส์การตัดสินใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เมตริกส์การอธิบาย แบ่งเป็น 6 ช่อง คือ

ช่องที่ 1 หมายถึง ภาวะการณ์ที่คาดหวังว่า จะต้องมียู่ก่อนที่จะมีการเรียนการสอนเกิดขึ้น โดยถือว่าเป็นภาวะการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลดังที่คาดหวัง

ช่องที่ 2 หมายถึง กระบวนการที่จะเกิดขึ้นในการดำเนินงานตามที่คาดหวังว่าจะเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ คือ ก่อให้เกิดผลตามที่มุ่งหมายไว้

ช่องที่ 3 หมายถึง ผลผลิตที่คาดหวังว่าจะได้รับหลังจากการดำเนินงาน

ช่องที่ 4 หมายถึง ปัจจัยที่มีอยู่จริง ก่อนที่จะเริ่มโครงการ

ช่องที่ 5 หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน ตามที่สังเกตได้จริงจากโครงการ

ช่องที่ 6 หมายถึง ผลผลิตที่ได้รับหลังจากที่การเรียนการสอนจบลงแล้ว

เมตริกส์การตัดสินใจจำเป็นต้องใช้เกณฑ์มาตรฐานเพื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จากเมตริกส์การอธิบาย เกณฑ์มาตรฐานนี้อาจมีอยู่ก่อนแล้ว หรือตั้งขึ้นใหม่โดยคณะกรรมการหรือผู้รับ ผิดชอบโครงการก็ได้สำหรับที่มาของการตัดสินใจ ควรให้ผู้ประเมินมีบทบาทด้วยคือ ต้องสรุปออกมาให้ได้ว่า หลักสูตรมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่จุดใดหรือมีปัจจัยอะไรเป็นตัวเกื้อหนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อหลักสูตร

2.4.4.3 รูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision Model)

รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษาหรือผู้มีหน้าที่ต้องตัดสินใจ โดยอาศัยการประเมิน เปรียบเทียบข้อมูลหรือสิ่งที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงานของหลักสูตรกับมาตรฐานที่ผู้ประเมินกำหนดไว้ ผู้ที่เสนอรูปแบบตามแนวนี้นี้ ได้แก่

(1) รูปแบบการประเมินของสตฟเฟิลบีม (The CIPP Model of Evaluation)

สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1969: 28) ได้เสนอรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) เป็นรูปแบบในการประเมินหลักสูตร โดยเน้นว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการในการหาข้อมูล เก็บข้อมูลและใช้ข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหาทางเลือก และวิธีการที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยพิจารณาว่า ควรใช้การประเมินแบบใด เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนของหลักสูตรการประเมินที่ใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) มีการพิจารณาใน 4 ด้าน คือ

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมสภาพที่พึงปรารถนา และสภาพที่เป็นจริง บ่งชี้ถึงปัญหาและความต้องการ อันนำไปสู่การตัดสินใจ
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I) เป็นการประเมินการใช้ทรัพยากรเพื่อวิเคราะห์ทางเลือกสำหรับการวางแผน และการออกแบบการใช้หลักสูตร
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการประเมินกระบวนการต่างๆ ของการใช้หลักสูตร สำหรับการตัดสินใจว่าจะดำเนินการด้วยวิธีใด จะแก้ไขอย่างไร
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินองค์ประกอบที่เป็นผลผลิต และผลกระทบของการใช้หลักสูตรว่า เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ และยังเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิกการใช้

สตฟเฟิลบีม ได้เสนอรูปแบบเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรหรือโครงการ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป ชื่อชิปปี้โมเดล (CIPP Model) คำว่า ชิปปี้ มาจากอักษรย่อของคำ 4 คำ คือ

C = Context

คือ บริบท

I = Input คือ ปัจจัยเบื้องต้น

P = Process คือ กระบวนการ

P = Product คือ ผลผลิต

รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีมเป็นรูปแบบที่เน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจทางด้านการศึกษาโดยสตัฟเฟิลบีม ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางของการตัดสินใจไว้ 4 แนวทาง คือ

1. การตัดสินใจเพื่อนำไปสู่แนวทางการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง หรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดสิ้น
2. การตัดสินใจเพื่อเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างแต่ยังคงรักษาหรือคงสภาพการเดิมไว้
3. การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงและพัฒนา
4. การตัดสินใจนำสิ่งใหม่เข้ามาในระบบ โดยใช้วิธีการทดลองและสืบค้นหาอย่างมีระบบ

	คาดหวัง (Intended)	เกิดขึ้นจริง (Actual)
จุดหมายปลายทาง (End)	1. การประเมินบริบทตัดสินใจ เกี่ยวกับการวางแผน (Planning)	4. การประเมินผลผลิตตัดสินใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อ (Recycling)
วิธีการ (Means)	2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (Structuring)	3. การประเมินกระบวนการ ตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ (Implementing)

จากแนวทางของการตัดสินใจทั้ง 4 แนวทาง ดังกล่าวนี้นี้ สตัฟเฟิลบีมได้กำหนดรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจเป็น 4 อย่าง คือ

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำหนดไว้ว่าจะดำเนินการและตัดสินใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายซึ่งเป็นผลที่คาดไว้ กระทำโดยการประเมินบริบท (Context Evaluation)
2. การตัดสินใจ เกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดวิธีการที่เหมาะสม การวางรูปแบบการดำเนินการตามทรัพยากรที่มีอยู่ การพิจารณาแหล่งทรัพยากร กระทำโดย การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อใช้ประโยชน์ควบคุมปรับปรุงวิธีการซึ่งเป็นวิธีการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อใช้ประโยชน์ควบคุมปรับปรุงวิธีการซึ่งเป็นวิธีการที่เกิดขึ้นจริงๆ กระทำโดยการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

4. การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดการใช้หลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทำการปรับปรุงอาจแก้ไขหรือพัฒนาตรวจสอบความสำเร็จหรือปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรอื่นๆ หรือล้มเลิกซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจริง กระทำโดยการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

ในส่วนของรูปแบบของการประเมินในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การประเมินบริบท เป็นการประเมินสิ่งที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตรโดยทั่วไป เป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผลเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการประเมินนั้นมี 2 วิธี คือ

1.1 Contingency Mode เป็นการประเมินบริบท เนื้อหาโอกาสและแรงผลักดันจากภายนอกระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลมาพัฒนา เช่น การสำรวจงานวิจัยและวรรณคดี ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินข้อเสนอแนะต่างๆ

1.2 Congruence เป็นการประเมินโดยเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ซึ่งจะทำให้ทราบว่าวัตถุประสงค์ใดสามารถจะทำให้บรรลุเป้าหมายได้

(2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อทราบข้อสนเทศเพื่อนำมากำหนดวิธีการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสัมฤทธิ์ผล เป็นการประเมินสมรรถภาพของหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอัตรากำลัง เวลา งบประมาณ

(3) การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินหลักสูตรเมื่อได้มีการดำเนินการตามที่ได้วางไว้แล้วเพื่อส่งข้อมูลย้อนกลับให้กับผู้รับผิดชอบโครงการเป็นระยะ การประเมินกระบวนการมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อค้นหาข้อบกพร่องของส่วนที่ได้ออกแบบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานหลักสูตร

2. เพื่อหาข้อสนเทศต่างๆ สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร

3. เพื่อเก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงาน

(4) การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลผลิตและผลกระทบของโครงการหรือหลักสูตรว่าได้ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เพื่อเป็นการนำไปใช้ในการปรับปรุงโครงการหรือหลักสูตรเพื่อเริ่มโครงการใหม่ซึ่งสามารถแสดงได้ในตาราง

ตารางที่ 1 วิธีการประเมินองค์ประกอบในด้านต่างๆ ของสตัฟเฟิลบีม

องค์ประกอบ	วิธีการประเมิน
บริบท	บรรยายสภาพแวดล้อม เปรียบเทียบปัจจัยป้อนเข้าและผลผลิตที่เป็นจริงกับที่คาดหวังเปรียบเทียบระบบการปฏิบัติหน้าที่น่าจะเป็นและเป็นไปได้วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับที่เป็นจริง
ปัจจัยเบื้องต้น	บรรยายและวิเคราะห์ทรัพยากรมนุษย์และวัสดุที่เหมาะสม ยุทธวิธีแก้ปัญหา และการออกแบบกระบวนการที่เกี่ยวข้องที่เป็นไปได้และประหยัด
กระบวนการ	รวบรวมข้อมูลโดยเฉพาะสำหรับตัดสินใจในโครงการและบรรยายกระบวนการที่เป็นจริง
ผลผลิต	กำหนดเกณฑ์การวัดที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์โดยการเทียบผลการวัดกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และแปลความหมายผลผลิตในรูปของข้อมูลที่ได้จากองค์ประกอบทั้ง 3 เป็นพื้นฐาน

จะเห็นได้ว่า การประเมินโดยใช้รูปแบบของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นการประเมินที่ปฏิบัติเป็นขั้นตอน ต่อเนื่องเป็นวัฏจักร มีระบบและสามารถย้อนกลับได้ทุกขั้นตอน กล่าวคือ การประเมินบริบท ก็เพื่อการวางแผน การตั้งจุดประสงค์การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เพื่อกำหนดโครงสร้างหลักสูตร วิธีการที่เหมาะสม การประเมินกระบวนการ ก็คือ การนำหลักสูตร ไปใช้เพื่อตัดสินใจในเรื่องของการดำเนินการ และเมื่อสิ้นสุดหลักสูตรก็ประเมินผลผลิต

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การประเมินหลักสูตรนั้น สามารถเลือกใช้รูปแบบของการประเมินได้หลายรูปแบบ จากรูปแบบการประเมินที่จัดแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังกล่าว ธนวรรณ อัมสมบุญ (2528: 27) ได้ให้ความเห็นว่า การประเมินผลในปัจจุบันเป็นการดำเนินการในลักษณะที่เป็นระบบ โดยเน้นการประเมินทั้งระบบ (Systems Approach) ซึ่งเป็นการมองทุกส่วน และทุกองค์ประกอบตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ โดยให้ความสำคัญของแต่ละส่วนใกล้เคียงกัน สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2529: 1) กล่าวว่า สตัฟเฟิลบีมได้เสนอความคิดในการประเมินอย่างมีระบบแบบแผนที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการประเมินโครงการต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง จนอาจจะกล่าวได้ว่า เกือบจะไม่มีนักประเมินคนใดที่ไม่รู้จัก ชิปปี้โมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ดังแนวคิดที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงข้อดีของรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ไว้หลายประการเช่น

1. จะเน้นการทำงานอย่างมีระบบเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น (สัจ จูทรานันท์, 2532: 279)

2. สามารถนำข้อมูลจากการประเมินมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจตามขั้นตอนต่างๆ ซึ่งดำเนินติดต่อกันมาในช่วงเวลาที่กำหนด เป็นการประเมินผลที่มีทั้งแบบประเมินระหว่างการดำเนินการ และแบบประเมินรวบยอดอยู่ด้วยอย่างสมบูรณ์ (ฉลอง บุญญานันต์, 2528: 56)

3. เป็นรูปแบบที่มีลักษณะเป็นการใช้ข้อมูลย้อนกลับในกระบวนการต่างๆ ต่อเนื่องกัน และเป็นวัฏจักรที่ครบวงจร ผลจากการประเมินมีประโยชน์สำหรับผู้มีหน้าที่ตัดสินใจ (โชติ เพชรชื่น, 2536: 573)

จากข้อดีเหล่านี้ จึงทำให้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) สามารถประเมินคุณภาพของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ ทำให้หาคำตอบได้ว่า หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ได้ผลตอบแทนคุ้มค่าหรือไม่ การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ มีข้อผิดพลาดปัญหา อุปสรรคประการใดจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมได้อย่างไร

ด้วยเหตุนี้ รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ของสตัฟเฟิลบีม จึงเหมาะสมที่จะนำมาเป็นแนวทางในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เพราะรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ไม่เน้นการวิเคราะห์ที่จุดใดจุดหนึ่ง แต่เป็นรูปแบบที่ประเมินองค์ประกอบทุกๆ ด้านของการจัดการศึกษาตั้งแต่ บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต สามารถประเมินได้ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้าน ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา คุณลักษณะของครูผู้สอน อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตร ตลอดจน ผลผลิตของการจัดการศึกษา ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่จะให้ทราบถึงข้อดี ข้อบกพร่อง ตลอดจนปัญหาของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมมากยิ่งขึ้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมล รอดคล้าย (2537) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ระบบการจัดการประถมศึกษาของหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการจัดการประถมศึกษาของหน่วยงานรัฐบาลและเอกชนในกรุงเทพมหานครให้สมบูรณ์ จะต้องพิจารณาปรับปรุงใน 4 ประเด็น ดังนี้ 1) โครงสร้างการจัดการ 2) การจัดการงานบุคคล 3) การจัดการงบประมาณ และ 4) การดำเนินงานในระยะแรกโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาจังหวัด เพื่อกำหนดแนวทางและรูปแบบในการจัดการประถมศึกษา

วัลลภา โล่ห์สุวรรณ (2537) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการรับบริการตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 พบว่า ผู้ปกครองนำบุตรหลานเข้ามารับการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนอยู่ใกล้

บ้าน เดินทางสะดวกประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย ส่วนการบริการที่ผู้ปกครองต้องการจากโรงเรียน คือ การแจ้งรายละเอียดของวิชาเลือกต่างๆ ให้ทราบ และจัดการแนะแนวแก่เด็กและผู้ปกครองการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน การอนุญาตให้ประชาชนมาใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ การบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับชุมชน และด้านมาตรฐานการศึกษาซึ่งผู้ปกครองต้องการใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ศรีวิไล บุญศิริธนะ (2531) ได้ศึกษาพัฒนาการของระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร พบว่า นโยบายการศึกษาของกรุงเทพมหานคร มีการพัฒนาด้านความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายแต่มีปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยครั้งทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง มีการจัดองค์การบริหารการศึกษาตามรูปแบบการปกครอง มีองค์กรกลางคือ คณะอนุกรรมการข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่บริหารงานบุคคล แต่บทบาทน้อยมาก การจัดงบประมาณค่อนข้างจำกัดทำให้การศึกษายังไม่พัฒนาเท่าที่ควร ส่วนแนวโน้มของระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพ พบว่า มีแนวโน้มจะปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร โดยมีการกระจายอำนาจการบริหารในรูปของคณะกรรมการมากขึ้น และสำนักการศึกษามีบทบาทในการบริหารการศึกษามากขึ้นด้วย

สมาน อัสวภูมิ (2537) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัดได้เสนอรูปแบบบริหารการศึกษา โดยกำหนดให้หน่วยงานที่กำกับดูแลและการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัด เป็นหน่วยงานสังกัดส่วนกลาง แต่กำกับดูแลการจัดการประถมศึกษาในระบบโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดทั้งหมดทุกประเภท ทั้งของรัฐและเอกชน ภายใต้การควบคุมกำกับของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

ชัยฤกษ์ วงษ์เจริญ (อ้างถึงในสมาน อัสวภูมิ, 2537) ได้ศึกษาบทบาทของนักบริหารการศึกษาเทศบาล ในทัศนะของปลัดเทศบาล นักบริหารเทศบาล และผู้บริหารโรงเรียน โดยศึกษาเทศบาลทั่วทั้งประเทศ 117 เทศบาล พบข้อสรุปสำคัญ 3 ประการ คือ 1) เทศบาลมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะจัดตั้งงบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษาในเขตเทศบาล 2) คณะเทศมนตรีขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน และ 3) คณะเทศมนตรีมักจะแทรกแซงการปฏิบัติงานมากกว่าการกำหนดนโยบาย ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจว่าเทศบาลควรให้ความสนใจต่อการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะด้านการวางแผนพัฒนาการจัดสรรงบประมาณรวมทั้งการให้การสนับสนุนอย่างมีเป้าหมายชัดเจนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

พิณสุตา สิริธรรังศรี (2540) การศึกษาวิจัยสภาพปัญหาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดอิสระ ทั้งด้านแผนงาน การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การบริหารบุคลากรบริหารงบประมาณ และการเงินยังคงต้องพึ่งพางบประมาณและรายได้จากส่วนกลาง รวมทั้งไม่มีอิสระในการจัดเก็บรายได้ที่ชัดเจน มีความไม่

เท่าเทียมกับการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษาระหว่างส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น การจัดการศึกษายังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่มีคณะกรรมการบริหารการศึกษา ของท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ การบริหารและการจัดสรรเงินขึ้นอยู่กับคณะกรรมการการบริหารของท้องถิ่นเกิดช่องว่างระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน และประชาชน ทั้งที่ส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นการวิจัยและพัฒนา ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เป็นการประเมินตามแบบ CIPP Model เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมิน และศึกษา ลักษณะของเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) และศึกษาเครื่องมือ ที่ใช้รวบรวมข้อมูลสำหรับการประเมินตามแบบ CIPP Model

2. สร้างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ ให้ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านของ การประเมินแบบชิปปี้กับการศึกษา เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้การประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม มาเป็นแนวทางในการประเมิน

3. นำแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ และพิจารณาความถูกต้อง ความ ชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมของรูปแบบการประเมิน ในด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างพิจารณา หาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับกิจกรรมแต่ละด้านเพื่อหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป และนำ แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 (Try-Out)

5. นำผลที่ได้จากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 มาวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดย ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบสอบถามโดยใช้สหสัมพันธ์เพียร์สัน Pearson's Product Moment Correlation และคัดเลือกข้อ คำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) ครั้งที่ 2

7. นำผลที่ได้จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยการนำแบบประเมินที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่ครบจำนวนที่ต้องการ รวมคะแนนเฉพาะข้อที่เข้าเกณฑ์ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach)

8. นำแบบสอบถามที่มีคุณภาพมาจัดพิมพ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2556 ดังนี้

- 1) ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการหรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า
- 2) ครูผู้สอน ได้แก่ ผู้สอนรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- 3) คณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการชมรมผู้ปกครองและครู
- 4) นักเรียน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำแนกเป็น

- 1) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวมทั้งสิ้น จำนวน 3 โรงเรียน
- 2) โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ รวมทั้งสิ้น จำนวน 3 โรงเรียน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ชนิด ได้แก่

3.3.1 แบบสอบถาม เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จำนวน 4 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร และ ฉบับที่ 2 สำหรับครูผู้สอน

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สร้างตามแนวของ ลิเคิร์ท (Likert) โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา มี 6 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ด้านบริบท ได้แก่ ความพร้อมเกี่ยวกับสภาพทั่วไป และนโยบายของโรงเรียน

ตอนที่ 3 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และงบประมาณ

ตอนที่ 4 ด้านกระบวนการ ได้แก่ ความพร้อมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตอนที่ 5 ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรสถานศึกษา และความพึงพอใจของผู้ใช้

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ฉบับที่ 3 สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สร้างตามแนวของลิเคิร์ท (Likert) โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา มี 6 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ด้านบริบท ได้แก่ ความพร้อมเกี่ยวกับสภาพทั่วไป และนโยบายของโรงเรียน

ตอนที่ 3 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และงบประมาณ

ตอนที่ 4 ด้านกระบวนการ ได้แก่ ความพร้อมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตอนที่ 5 ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรสถานศึกษา และความพึงพอใจของผู้ใช้

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามนักเรียน

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สร้างตามแนวของ ลิเคิร์ท (Likert) โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา มี 4 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความพร้อมของครูผู้สอน สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการ ได้แก่ ความพร้อมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล

ตอนที่ 4 ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร

3.3.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน จำนวน 4 ฉบับ คือ

2.1 ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการสอน การใช้สื่อการเรียนรู้ของครูผู้สอน การปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ความเพียงพอของงบประมาณ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น

2.2 ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์เกี่ยวกับ ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ การพัฒนา แหล่งการเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหา และวิธีการแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการวัดผลประเมินผล เป็นต้น

2.3 ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์เกี่ยวกับการสนับสนุนและช่วยเหลือโรงเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ โรงเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน กิจกรรมการวัดผลและประเมินผล สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ เป็นต้น

2.4 ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์นักเรียน ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้าง สัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการสอนของครู การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำสื่อและใช้สื่อ การใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การนำความรู้ไปใช้ เป็นต้น

3.3.3 แบบสำรวจ เป็นแบบสำรวจข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียน ด้านผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านความสามารถ ของผู้เรียน ด้านการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นต้น

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

3.4.2.1 กรณีข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งและรับคืนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.4.2.2 กรณีข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือเป็นทางการ มีขั้นตอน ดังนี้

- 1) การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์เอง
- 2) การสัมภาษณ์ครูผู้สอน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นครูผู้สอนที่มีบทบาทหน้าที่เป็นหัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ฝ่ายวัดผล ฝ่ายวิชาการ โรงเรียน ซึ่งการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์เอง
- 3) การสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นคณะกรรมการที่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี โดยการเข้าร่วมประชุม และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเป็นประจำซึ่งการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์เอง
- 4) การสัมภาษณ์นักเรียน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะจง ซึ่งเป็นคณะกรรมการห้องเรียน ห้องเรียนละ 5 คน ซึ่งการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์เอง

3.4.3 ข้อมูลที่เป็นผลการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากนักเรียนได้ทำการสอบปลายปีการศึกษา 2555 เรียบร้อยแล้ว

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.5.1.1 คัดเลือกแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

3.5.1.2 นำแบบสอบถามมาหาร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.1.3 หาคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านภาพรวม รายด้าน และรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3.5.1.4 เปรียบเทียบค่าคะแนนการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวแปรที่ต้องการศึกษา คือ การทดสอบค่าที่

3.5.1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน นำคะแนนมาคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean)

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยจัดจำแนก ลำดับ และนำมาประมวลให้เป็นข้อความโดยสรุป และหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3.5.2 เกณฑ์การประเมิน

1. ระดับการประเมินในด้านต่างๆ ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีความพร้อมสมมากที่สุด หรือเห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพร้อมมาก หรือเห็นด้วยมาก

3 หมายถึง มีความพร้อมปานกลาง หรือเห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง มีความพร้อมน้อย หรือเห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง มีความพร้อมน้อยที่สุด หรือเห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความคิดเห็น ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ทั้งด้านภาพรวม และรายด้าน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด หรือมีความพร้อมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ระดับมาก หรือมีความพร้อมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง หรือมีความพร้อมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ระดับน้อย หรือมีความพร้อมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด หรือมีความพร้อมน้อยที่สุด

2. ระดับการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปลายปีการศึกษา 2555 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยอาศัยแนวทางประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากระเบียบการวัดผลและการประเมินผลของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 80-100 หมายถึง ผลการเรียนรู้ในเกณฑ์ดีมาก (4) สรุปผล ผ่าน
 ระดับคะแนนเฉลี่ย 70-79 หมายถึง ผลการเรียนรู้ในเกณฑ์ดี (3) สรุปผล ผ่าน
 ระดับคะแนนเฉลี่ย 60-69 หมายถึง ผลการเรียนรู้ในเกณฑ์ปานกลาง (2) สรุปผล ผ่าน
 ระดับคะแนนเฉลี่ย 50-59 หมายถึง ผลการเรียนรู้ในเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด

(1) สรุปผล ผ่าน

ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 0-49 หมายถึง ผลการเรียนรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ (0) สรุปผล ไม่ผ่าน

3. ระดับการประเมินในด้านความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์
 ของนักเรียนโดยใช้ผลการประเมินความสามารถของผู้เรียนด้านการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์
 ปลายปีการศึกษา 2555 โดยใช้เกณฑ์ของโรงเรียนที่ได้กำหนดขึ้น วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่า
 ร้อยละ ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.00 หมายถึง ดีมาก สรุปผล ผ่าน

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ดี สรุปผล ผ่าน

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ต้องปรับปรุง สรุปผล ไม่ผ่าน

4. ระดับการประเมินในด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของนักเรียน โดยใช้ผลการประเมิน
 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปลายปีการศึกษา 2555 โดยใช้เกณฑ์ของโรงเรียนที่ได้กำหนดขึ้น วิเคราะห์ด้วย
 การหาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และไม่ผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เวลาเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าร้อยละ 80 สรุปผล ผ่าน

เวลาเข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่าร้อยละ 80 สรุปผล ไม่ผ่าน

5. ระดับการประเมินในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนของนักเรียน โดยใช้ผลการ
 ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ปลายปีการศึกษา 2555 โดยใช้เกณฑ์ของโรงเรียนที่ได้
 กำหนดขึ้น วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.00 หมายถึง ดีมาก สรุปผล ผ่าน

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ดี สรุปผล ผ่าน

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ต้องปรับปรุง สรุปผล ไม่ผ่าน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในสังกัด
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: สาระการ
เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านบริบท ด้านปัจจัย
เบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต

4.3 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.4 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	สังกัด			
	สพฐ.		อปท.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษา	10	2	10	2
ครูผู้สอน	30	6	30	6
คณะกรรมการสถานศึกษา	10	2	10	2
นักเรียน	200	40	200	40
รวม	250	50	250	50

4.2 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านบริบท

รายการ	สังกัด					
	สพฐ.			อปท.		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ที่ตั้งของโรงเรียน						
การใช้เวลาเดินทางมาเรียนของนักเรียน	4.13	0.78	มาก	4.00	0.81	มาก
การปลอดภัยจากแหล่งอบายมุขบริเวณรอบโรงเรียน	4.23	0.91	มาก	3.88	0.86	มาก
การปลอดภัยจากมลภาวะภายในและรอบบริเวณโรงเรียน	4.00	0.83	มาก	4.08	0.80	มาก
เศรษฐกิจของชุมชน	3.93	0.80	มาก	4.18	0.80	มาก
ความสัมพันธ์และบรรยากาศที่ดีในครอบครัว	4.40	0.74	มาก	4.34	0.78	มาก
โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้/ สถานประกอบการ	3.85	0.78	มาก	4.03	0.99	มาก
2. สภาพความร่วมมือ						
ชุมชนให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์เพื่อการศึกษา	3.88	0.93	มาก	4.11	0.86	มาก
การจัดตั้งชมรม/ สมาคมผู้ปกครองในโรงเรียน	3.71	0.89	มาก	4.03	0.80	มาก
ชุมชนให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนในเรื่องต่างๆ	3.65	0.75	มาก	4.09	0.90	มาก
ชุมชนถ่ายทอดขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม	3.93	0.87	มาก	4.07	0.85	มาก
ชุมชนร่วมประเมินผลการดำเนินงาน ให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงพัฒนา	3.82	0.80	มาก	3.93	0.87	มาก

3. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน						
การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.80	0.96	มาก	4.02	0.80	มาก
การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของสถานประกอบการ	3.90	0.90	มาก	4.04	0.72	มาก
การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของสถานที่สำคัญ	4.06	0.90	มาก	4.25	0.86	มาก
รวม	3.95	0.85	มาก	4.08	0.84	มาก

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านปัจจัยเบื้องต้น

รายการ	สังกัด					
	สพฐ.			อปท.		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
4. ครู						
ครูมีความสามารถในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ	4.16	0.77	มาก	4.24	0.75	มาก
ครูเข้าใจและเอาใจใส่เด็ก	4.00	0.97	มาก	4.16	0.82	มาก
ครูสามารถจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญา	4.10	0.95	มาก	4.24	0.75	มาก
ครูสามารถจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม	4.04	0.88	มาก	4.12	0.81	มาก
ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.00	0.85	มาก	4.38	0.67	มาก
ครูสามารถจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ	3.74	0.82	มาก	4.10	0.81	มาก
ครูสามารถจัดกิจกรรมโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.08	0.97	มาก	4.23	0.86	มาก

รายการ	สังกัด					
	สพฐ.			อปท.		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ครูสามารถผลิตสื่อการเรียนรู้	4.19	0.83	มาก	3.84	0.82	มาก
ครูสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.27	0.89	มาก	4.45	0.78	มาก
ครูสามารถนำการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.26	0.81	มาก	4.04	0.84	มาก
ครูมีคุณธรรมจริยธรรม	4.36	0.84	มาก	3.96	0.87	มาก
ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างได้	4.38	0.85	มาก	4.20	0.89	มาก
ครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน	4.10	0.88	มาก	4.10	0.94	มาก
ครูสามารถจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศได้	4.19	0.90	มาก	4.22	0.86	มาก
5. ผู้บริหาร						
ผู้บริหารมีวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.20	0.94	มาก	4.03	0.98	มาก
ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน/การผลิต/การจัดหาสื่อ อย่างต่อเนื่อง	4.26	0.87	มาก	3.98	1.00	มาก
6. อาคารสถานที่						
พื้นที่โรงเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	4.47	0.78	มาก	4.33	0.83	มาก
มีน้ำดื่มน้ำใช้เพียงพอ	4.22	0.96	มาก	3.77	1.15	มาก
อาคารเรียน/ อาคารประกอบเพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้	4.30	0.85	มาก	4.15	0.84	มาก
	สังกัด					

รายการ	สพฐ.			อปท.		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ห้องเรียน/ ห้องปฏิบัติการ เพียงพอ และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้	4.04	0.97	มาก	4.10	0.82	มาก
บริเวณโรงเรียนร่มรื่นและสะอาด	3.78	1.10	มาก	3.86	1.04	มาก
บริเวณออกกำลังกายเหมาะสมกับ นักเรียน	3.65	0.92	มาก	3.64	1.07	มาก
บริเวณพักผ่อนเหมาะสมกับนักเรียน	3.83	1.02	มาก	3.66	1.17	มาก
ห้องน้ำห้องส้วมถูกสุขลักษณะ	3.65	0.95	มาก	3.63	1.08	มาก
ห้องสมุดเอื้อต่อการค้นคว้า	4.11	0.99	มาก	3.79	1.01	มาก
สถานที่รับประทานอาหารถูก สุขลักษณะ	4.08	0.86	มาก	3.92	0.91	มาก
7. สื่อ-อุปกรณ์						
สื่อ-อุปกรณ์ทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการ เรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ	4.10	0.91	มาก	3.98	0.98	มาก
สื่อ-อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เอื้อต่อ การเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ	4.22	0.81	มาก	3.98	0.93	มาก
สื่อ-อุปกรณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อ การเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ	3.91	0.81	มาก	3.86	0.98	มาก
คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน อย่างเพียงพอ	4.30	0.86	มาก	3.95	0.99	มาก
สื่อ-อุปกรณ์เพียงพอต่อการจัดการ เรียนการสอน	4.18	0.73	มาก	3.84	0.94	มาก
วัสดุ-ครุภัณฑ์เพียงพอต่อการเรียนการ สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ	4.22	0.83	มาก	3.98	0.86	มาก

รายการ	สังกัด					
	สพฐ.			อปท.		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
8. งบประมาณ						
งบประมาณเพียงพอ	3.81	1.03	มาก	3.82	1.15	มาก
จัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม	3.78	1.06	มาก	3.81	1.10	มาก
ใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม	3.89	1.07	มาก	3.80	1.18	มาก
รวม	4.08	0.90	มาก	4.01	0.93	มาก

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านกระบวนการ

รายการ	สังกัด					
	สพฐ.			อปท.		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
9. กระบวนการจัดการเรียนรู้						
จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.14	0.80	มาก	3.99	0.92	มาก
จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.03	0.83	มาก	3.88	0.91	มาก
จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย	4.01	0.88	มาก	3.86	0.91	มาก
ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน	4.15	0.75	มาก	4.07	0.77	มาก
การประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง	4.05	0.85	มาก	3.88	1.01	มาก

10. บรรยากาศการเรียนรู้						
อาคารเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้	4.18	0.89	มาก	4.22	0.84	มาก
ห้องเรียน/ ห้องปฏิบัติการ เอื้อต่อการเรียนรู้	3.97	0.87	มาก	4.19	0.86	มาก
มุมประสบการณ์หลากหลายและเอื้อต่อการเรียนรู้	3.86	0.96	มาก	4.17	1.01	มาก
แสงสว่างในห้องเรียนมีความเหมาะสม	4.08	0.89	มาก	4.41	0.74	มาก
การจัดตกแต่งห้องเรียน ป้ายนิเทศเอื้อต่อการเรียนรู้	3.92	1.02	มาก	4.02	0.84	มาก
พฤติกรรมการสอนของครูเอื้อต่อการเรียนรู้	4.03	0.94	มาก	4.33	0.75	มาก
การบริหารจัดการในชั้นเรียนของครู	3.86	1.01	มาก	4.00	0.85	มาก
รวม	4.02	0.89	มาก	4.09	0.87	มาก

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านผลผลิต

รายการ	สังกัด					
	สพฐ.			อปท.		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
11. คุณลักษณะของผู้เรียน						
นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม	4.08	0.80	มาก	4.33	0.79	มาก
นักเรียนมีความสามารถในการคิด	4.21	0.79	มาก	4.26	0.82	มาก
นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา	3.94	0.78	มาก	4.15	0.78	มาก
นักเรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	4.12	0.41	มาก	4.25	0.82	มาก

นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.00	0.63	มาก	4.20	0.93	มาก
นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ	4.22	0.41	มาก	3.99	0.88	
นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ได้	4.11	0.61	มาก	3.95	0.83	มาก
นักเรียนสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์	3.86	0.85	มาก	4.13	0.88	มาก
นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	4.22	0.48	มาก	4.36	0.80	มาก
นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก	3.56	0.89	มาก	4.22	0.76	มาก
12. โรงเรียนเป็นแบบอย่างของชุมชน						
โรงเรียนมีกิจกรรมที่เป็นแบบอย่างให้ชุมชนนำไปปฏิบัติตาม	4.54	0.53	มาก	4.30	0.82	มาก
โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	4.59	0.49	มาก	4.18	0.67	มาก
โรงเรียนเป็นแหล่งความรู้ให้กับชุมชน	4.32	0.70	มาก	4.13	0.84	มาก
โรงเรียนเป็นแหล่งบริการด้านต่างๆ ให้กับชุมชน	4.22	0.64	มาก	4.08	0.84	มาก
รวม	4.14	0.71	มาก	4.18	0.82	มาก

4.3 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ด้านบริบท

1.1 สถานที่ตั้ง โรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมปลอดภัยจากแหล่งอบายมุข ไม่มีมลภาวะ

1.2 สภาพความร่วมมือ สภาพความร่วมมือระหว่างโรงเรียนที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากโรงเรียนทั้งสองสังกัดต่างได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี

1.3 แหล่งเรียนรู้ในชุมชน แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศยังมีไม่มากนัก หากมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้ อาจจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพบกับชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา และสามารถสนทนาได้ตอบกับชาวต่างประเทศได้มากขึ้น

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

2.1 ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องการให้โรงเรียนหรือหน่วยการที่เกี่ยวข้องจัดอบรมเพื่อพัฒนาตนเองของครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่านี้ และควรจัดระบบประมาณเพิ่มเติมให้มากขึ้น ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับครูที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าครูในสังกัดดังกล่าวมีการจัดอบรมบ่อยครั้งกว่า และสม่ำเสมอกว่าครูที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 อาคารสถานที่ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นว่างบประมาณที่ได้รับในการจัดสร้างอาคารสถานที่มีอย่างเพียงพอ และมากเกินไปความต้องการ เนื่องจากในปัจจุบันเด็กมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

2.3 สื่อ อุปกรณ์ โรงเรียนที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก อยากให้มีการจัดอาจารย์ชาวต่างชาติมาสอนในโรงเรียนบ้าง เพราะโรงเรียนที่ได้รับการจัดสรรมีแต่โรงเรียนขนาดใหญ่ ทำให้เด็กขาดโอกาสที่จะได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงและกับเจ้าของภาษา

2.4 งบประมาณในด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศของโรงเรียนขนาดใหญ่บางแห่ง ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับงบประมาณที่เพียงพอในการจ้างครูต่างชาติ และจัดหาอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย เนื่องจากโรงเรียนเป็นศูนย์ภาษาอังกฤษ (ERIC) ประจำอำเภอ จึงไม่มีปัญหาด้านงบประมาณ เมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่นๆ

3. ด้านกระบวนการ

3.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ ในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ยังมีการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมๆ เน้นการสอนพื้นฐานไวยากรณ์หรือหลักภาษา เนื่องจากเด็กนักเรียนต้องมีการสอบวัดความรู้ ทำให้ครูยังยึดกับการสอนแบบเดิม นักเรียนจึงไม่สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษได้

4. ด้านผลผลิต

4.1 คุณลักษณะของผู้เรียน ผู้เรียนที่อยู่ในโรงเรียนทั้งสองสังกัดยังไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้เท่าที่ควร ควรจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นไปในเรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมากขึ้นแทนที่จะสอนแค่พื้นฐานไวยากรณ์แบบเดิม

4.4 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายการ	สังกัด				ค่า t
	สพฐ.		อปท.		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.	
ด้านบริบท	3.95	0.85	4.08	0.84	-1.999
ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.08	0.90	4.01	0.93	1.539
ด้านกระบวนการ	4.02	0.89	4.09	0.87	-1.019
ด้านผลผลิต	4.14	0.71	4.18	0.82	-0.499
เฉลี่ยรวม	4.05	0.84	4.09	0.87	

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการประเมินการจัดการศึกษาในภาพรวม เมื่อพิจารณาทั้ง 4 ด้าน ระหว่างสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผล

5.1.1 ผลการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อพิจารณาทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาสารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศระหว่างสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในรายด้านและภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประเมินและเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาสารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 ด้าน จากผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอนและนักเรียน มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

5.2.1 ด้านบริบท ได้แก่ ที่ตั้งของโรงเรียน สภาพความร่วมมือ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เมื่อประเมินและเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาสารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องสภาพความร่วมมือกับชุมชนในภาพรวม แต่จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์พบว่าสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสภาพความร่วมมือกับชุมชนในระดับสูงกว่า อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีชุมชนที่มีศักยภาพในการให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน มีการจัดตั้งกลุ่ม/ ชมรม/ สมาคมผู้ปกครองในโรงเรียน ชุมชนร่วมคิดและช่วยแก้ปัญหา เป็นต้น จึงทำให้เกิดสภาพความร่วมมือจากชุมชนในสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาก

5.2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ครู ผู้บริหาร อาคารสถานที่ หลักสูตร สื่อ-อุปกรณ์ และงบประมาณ เมื่อประเมินและเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาสารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่มีความ

แตกต่างกันในภาพรวม แต่ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่าด้านอาคารสถานที่และงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในเรื่องอาคารสถานที่และงบประมาณสูงกว่าสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอาจเนื่องจากจำนวนโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนที่สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปอย่างทั่วถึงมากกว่า โดยปัญหาในเรื่องอาคารสถานที่ที่ไม่เพียงพอและงบประมาณจำกัดของสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับ ชีระ บุญเจริญ (2545) ที่พบว่าการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยยังมีปัญหาและอุปสรรคในด้านงบประมาณและอาคารสถานที่ คือ การได้รับงบประมาณต่ำกว่าแผนที่กำหนดไว้ จัดหางบประมาณเสริมไม่ค่อยได้ อาคารสถานที่ไม่เหมาะสมและการขาดความรู้ความสามารถในการทำงานบุคลากรและบริหารจัดการงาน

นอกจากนี้ จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนทำให้พบว่าครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องการได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น เข้าร่วมการอบรมเพื่อพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน การร่วมประชุมวิชาการ เป็นต้น เนื่องจากสภาพปัจจุบันครูในสังกัดดังกล่าวมีโอกาสน้อยมากในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนการสอนและการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ เนื่องจากงบประมาณที่จำกัด ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549) ที่พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นยังมีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการจัดการศึกษา คือการขาดการสนับสนุนด้านวิชาการ ด้านการใช้ทรัพยากรร่วมกันด้าน องค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรจากกระทรวงศึกษาธิการอาจทำให้ การจัดการศึกษาไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด

5.2.3 ด้านกระบวนการ ได้แก่ ความพร้อมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ บรรยากาศการเรียนรู้ การบริหารจัดการ และการประกันคุณภาพ เมื่อประเมินและเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศพบว่าไม่มีความแตกต่างกันในภาพรวม และจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์พบว่าในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนในสถานศึกษาทั้งสองสังกัดยังใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ ไม่มีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ยังคงเน้นการสอนไวยากรณ์ แทนที่จะเป็นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และใช้การจัดการเรียนการสอนที่มีครูเป็นศูนย์กลาง ทำให้ระดับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนยังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ ชีระ บุญเจริญ (2545) ที่พบว่าปัญหาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยเกี่ยวกับครู อาจารย์ คือ ปัญหาครูขาด และไม่มีความรู้ความสามารถของครู อาจารย์บางส่วน การติดยึดพฤติกรรมการสอนเดิม การขาดความรู้ ความสามารถในการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

5.2.4 ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้เรียน โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน และโรงเรียนเป็นแบบอย่างของชุมชน เมื่อประเมินและเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาสาระการเรียนรู้

ภาษาต่างประเทศไม่มีความแตกต่างกันในภาพรวม โดยความพร้อมของสถานศึกษาทั้งสองสังกัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ครบตามหลักสูตรสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน และให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ชุมชนกับโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

- 1) ครูควรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แทนที่จะเน้นการสอนไวยากรณ์
- 2) ครูต้องมีความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการสอนให้น่าสนใจมากขึ้น
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใส่ใจและให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเองของครู ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ เช่น เข้าร่วมการอบรมด้านการพัฒนาการเรียนการสอน เข้าร่วมกิจกรรมหรือการประชุมทางวิชาการ เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ในการประเมินความพร้อมด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยอาจต้องมีการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์การเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และสะท้อนภาพการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). **ประวัติการปฏิรูปการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: กรมศาสนา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กมล รอดคล้าย. (2537). **การวิเคราะห์ระบบการจัดการประถมศึกษาของหน่วยงานรัฐบาลและเอกชนใน**

กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธีระ รุญเจริญ. (2545). **สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ**

สถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พินสุดา สิริธรรังศรี และสมศักดิ์ คลประสิทธิ์. (2540). **รายงานการวิจัย เรื่อง องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นกับ**

การจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

วัลลภา โล่ห์สุวรรณ. (2537). **การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการรับบริการตามโครงการขยาย**

โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขต

การศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชัย ตันศิริ. 2538. **แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. วารสารข้าราชการครู, 14 (8), 41-46.**

_____. 2542. **โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต: แนวทางสู่การปฏิรูปในพระราชบัญญัติการศึกษา.**

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยากร เชิงกุล. 2541. **รายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2540. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์**

พับลิชชิ่ง.

ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี. 2540. รายงานการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ศิริกาญจน์ โกศลภัก. 2542. การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศิริชัย กาญจนวาสี. 2536. ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีวิไล บุญยศิริธนะ. 2531. พัฒนาการของระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง. 2524. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.

กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. 2541. แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรมระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ

ลาดพร้าว.

____. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545. ปฏิรูปการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

(พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. 2529. การสร้างชุดฝึกอบรมทางเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพเกี่ยวกับการประเมิน

โครงการของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคและศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.

ปริญญาโท กศ.ด. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สันต์ ธรรมบำรุง. 2527. หลักสูตร และการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

สังัด อุทรานันท์. 2532. พื้นฐานและหลักการพัฒนหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.

สมาน อัสวภูมิ. 2537. การพัฒนารูปแบบการบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัด. วิทยานิพนธ์

ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สรรค์ วรอินทร์ และทิพวัลย์ คำคง. 2545. การกระจายอำนาจทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน

ปฏิรูปการศึกษา (สปศ.).

ลีปนันท เกตุทัต. 2539. การปฏิรูปการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2549. รายงานการประชุมรับฟังความคิดเห็น เรื่อง การมี

ส่วนร่วมจัดการศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ่อแม่ผู้ปกครอง และ

การศึกษาทางเลือก. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

อุทัย ดุลยเกษม. 2539. การปฏิรูปการศึกษา: ความหมาย ขอบเขต และความเป็นไปได้. วารสาร

ข้าราชการครู, 16 (15), 25-35.

Hammond, R. 1969, January. "Context Evaluation of Education in Local School Districts," in

Education Technology. P.1-17.

Metfessel, N.S.and Michael, W.B. 1967. "A Paradigm Involving Multiple Criteria Measures for the

Evaluation of Effectiveness of School Programs," **Educational and Psychological Measurement**.

27: 931-943.

Provus, M. 1971. **Discrepancy Evaluation for Educational Program Improvement and Assessment**.

Berkeley, California: Mccutchan.

Stufflebeam, Daniel L. 1973. "Education Evaluation and Decision – Making," in **Education Evaluation:**

Theory and Practice. 128–142. Belmont California: Wadsworth Company.

Stufflebeam, Daniel L. 1969, July. "Toward a Science of Educational Education," **Educational Technology**. 12(5): 21-29.

Taba, Hilda. 1962. **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York: Harcourt Brace & World.

Tyler, Ralph W. 1949. **Basic principles of curriculum and Instruction**. Chicago: University of Chicago Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในสังกัด
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น:
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านบริบท ด้านปัจจัย
เบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน โปรดขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถาม
ทุกข้อตามสภาพความเป็นจริงที่สุด เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ถูกต้องที่สุด เชื่อถือได้และเป็นประโยชน์
ข้อมูลที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะไม่กระทบต่อตำแหน่ง หน้าที่ และหน่วยงานของท่านแต่ประการ
ใด ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ท่านตอบไว้เป็นความลับ และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวศิวพร ไส้โต
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามความเป็นจริง

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สังกัดสถานศึกษา

- ☐ สังกัดสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
☐ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. สถานะ

- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
☐ ครูผู้สอน (สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ)
☐ คณะกรรมการสถานศึกษา

ตอนที่ 2

การประเมินความพร้อมการจัดการศึกษาของโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียนท่านให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยกำหนดเกณฑ์คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพร้อมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพร้อมมาก
- 3 หมายถึง มีความพร้อมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพร้อมน้อย
- 1 หมายถึง มีความพร้อมน้อยที่สุด

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
ด้านบริบท						
1. ที่ตั้งของโรงเรียน						
1.1	การใช้เวลาในการเดินทางมาเรียนของนักเรียน					
1.2	การปลอดภัยจากแหล่งอบายมุขบริเวณรอบโรงเรียน					
1.3	การปลอดภัยจากมลภาวะภายในและรอบบริเวณโรงเรียน					
1.4	เศรษฐกิจของชุมชน					
1.5	รายได้ของผู้ปกครอง					
1.6	สัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดีในครอบครัวทำให้ครอบครัวอบอุ่น					
1.7	โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้					
1.8	โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้สถานประกอบการ					
2. สภาพความร่วมมือ						
2.1	ชุมชนให้ความช่วยเหลืองบประมาณ					
2.2	ชุมชนให้ความช่วยเหลือวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการศึกษา					
2.3	ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือ ในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน					
2.4	การจัดตั้งกลุ่ม/ ชมรม/ สมาคมผู้ปกครองในโรงเรียน					
2.5	การให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนในเรื่องต่างๆ					
2.6	การถ่ายทอดขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม					

สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้บริหาร/ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
2.7	การร่วมประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อติดตามตรวจสอบ และให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงงาน					
2.8	การร่วมคิดและช่วยแก้ปัญหา					
3. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน						
3.1	จำนวนแหล่งเรียนรู้ในชุมชน					
3.2	การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของแหล่งเรียนรู้					
3.3	จำนวนภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน					
3.4	การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของภูมิปัญญาท้องถิ่น					
3.5	จำนวนแหล่งประกอบการในชุมชน					
3.6	การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของสถานประกอบการ					
3.7	จำนวนสถานที่สำคัญในชุมชน					
3.8	การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของสถานที่สำคัญ					
ด้านปัจจัยเบื้องต้น						
4. ครู						
4.1	ครูรู้เป้าหมายของหลักสูตร					
4.2	ครูมีความสามารถวิเคราะห์หลักสูตร					
4.3	ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
4.4	ครูมีความสามารถในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ					
4.5	ครูเข้าใจเด็กและเอาใจใส่เด็กเป็นรายบุคคล					
4.6	ครูสามารถส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม					
4.7	ครูสามารถส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน					
4.8	ครูสามารถส่งเสริมความสามารถในการคิดของผู้เรียน					
4.9	ครูสามารถส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน					
4.10	ครูสามารถส่งเสริมความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียน					
4.11	ครูสามารถส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน					
4.12	ครูมีความสามารถจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ					

สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้บริหาร/ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

4.13	ครูมีความสามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
------	--	--	--	--	--	--

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
4.14	ครูมีความสามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
4.15	ครูมีความสามารถในการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ					
4.16	ครูมีความสามารถในการประเมินพัฒนาการด้านภาษาต่างประเทศของเด็กนักเรียน					
4.17	ครูมีความสามารถในการพัฒนาเครื่องมือประเมินพัฒนาการด้านภาษาต่างประเทศของนักเรียน					
4.18	ครูสามารถนำผลการประเมินพัฒนาการมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
4.19	ครูจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ					
4.20	ครูมีคุณธรรม จริยธรรม					
4.21	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างได้					
4.22	ครูได้รับการพัฒนาสอดคล้องกับภาระหน้าที่					
4.23	ครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน					
4.24	มีจำนวนครูครบตามเกณฑ์มาตรฐาน					
5. ผู้บริหาร						
5.1	ผู้บริหารกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาชัดเจน					
5.2	ผู้บริหารมีวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
5.3	ผู้บริหารมีวิธีการกระตุ้นให้ทุกคนร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
5.4	ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ปัญหาสำคัญให้ลุ่่วงไปด้วยดี					
5.5	ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล					
5.6	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
5.7	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					

สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้บริหาร/ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

5.8	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาครูในการผลิต/จัดหาสื่อการเรียนการสอน					
5.9	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน					

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
5.10	ผู้บริหารวางระบบในการประกันคุณภาพการศึกษา					
5.11	ผู้บริหารอุทิศเวลาให้กับการทำงาน					
5.12	ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
5.13	ผู้บริหารใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร					
5.14	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย					
5.15	ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีเหตุผล					
5.16	ผู้บริหารบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
6. อาคารสถานที่						
6.1	มีพื้นที่โรงเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
6.2	น้ำดื่มมาใช้เพียงพอ					
6.3	อาคารเรียนเพียงพอ					
6.4	ห้องเรียนเพียงพอ					
6.5	อาคารประกอบเพียงพอ					
6.6	อาคารเรียนอยู่ในสภาพใช้งานได้					
6.7	ห้องเรียนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน					
6.8	อาคารประกอบอยู่ในสภาพใช้งานได้					
6.9	บริเวณโรงเรียนร่มรื่น และสะอาด					
6.10	บริเวณออกกำลังกายเหมาะสมสำหรับนักเรียนและเพียงพอ					
6.11	บริเวณพักผ่อนเหมาะสมสำหรับนักเรียนและเพียงพอ					
6.12	มีห้องน้ำห้องส้วมเหมาะสมสำหรับนักเรียนและเพียงพอ					
6.13	มีห้องสมุดสำหรับนักเรียน					
6.14	มีสถานที่รับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ					
7. หลักสูตร						
7.1	มีเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา					
7.2	หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง					
7.3	หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียน					
7.4	หลักสูตรสอดคล้องกับท้องถิ่น					
7.5	ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร					

สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้บริหาร/ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

7.6	มีขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้อย่างเป็นระบบ					
7.7	มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร					
7.8	มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง					

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
8. สื่อ-อุปกรณ์						
8.1	มีสื่อ-อุปกรณ์ทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศของนักเรียน					
8.2	มีสื่อ-อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศของนักเรียน					
8.3	มีสื่อ-อุปกรณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศของนักเรียน					
8.4	มีคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
8.5	มีสื่อ-อุปกรณ์เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
8.6	มีวัสดุ-ครุภัณฑ์เพียงพอต่อการเรียนการสอน					
9. งบประมาณ						
9.1	จำนวนงบประมาณเพียงพอ					
9.2	มีการวางแผนการใช้งบประมาณโดยการทำแผนกลยุทธ์					
9.3	มีการจัดสรรงบประมาณอย่างถูกต้อง เหมาะสม					
9.4	มีการใช้งบประมาณอย่างถูกต้อง เหมาะสม					
9.5	มีระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบ ได้					
9.6	มีการรายงานผลการใช้งบประมาณ					
9.7	กำหนดผู้รับผิดชอบการตรวจสอบภายใน					
ด้านกระบวนการ						
10. กระบวนการจัดการเรียนรู้						
10.1	จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
10.2	จัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
10.3	จัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของ ชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย					
10.4	จัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของ นักเรียน					

สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้บริหาร/ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

10.5	จัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์					
10.6	จัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดสังเคราะห์					
10.7	จัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดสร้างสรรค์					
10.8	จัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา					
10.9	จัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้แสวงหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
10.10	จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน					
10.11	จัดการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะดนตรี					
10.12	จัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย					
10.13	จัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
10.14	จัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบ					
10.15	มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง					
11. บรรยากาศการเรียนรู้						
11.1	อาคารเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน					
11.2	ห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักเรียน					
11.3	มุมประสบการณ์หลากหลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็กนักเรียน					
11.4	สื่อในมุมประสบการณ์หลากหลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักเรียน					
11.5	แสงสว่างภายในห้องเรียนเพียงพอ					
11.6	การจัดตกแต่งห้องเรียน ป้ายนิเทศเอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของเด็กนักเรียน					
11.7	พฤติกรรมการสอนของครูเอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักเรียน					
11.8	เทคนิคการจัดการชั้นเรียนของครู					
11.9	การมีปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนระหว่างครูกับนักเรียน					
12. การบริหารจัดการ						
12.1	การกระจายอำนาจการบริหาร					
12.2	การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา					

สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้บริหาร/ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

12.3	การบริหารใช้หลักการมีส่วนร่วม					
12.4	การบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล					
12.5	การบริหารจัดการยึดคุณธรรม					
12.6	การบริหารจัดการยึดความโปร่งใส					
12.7	มีการตรวจสอบและการถ่วงดุล					
13. การประกันคุณภาพ						
13.1	จัดระบบโครงสร้างบริหารภายในโรงเรียน					

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
13.2	มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบและกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล					
13.3	จัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงาน					
13.4	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
13.5	การวางแผนตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดย กำหนดผู้รับผิดชอบและให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม					
13.6	การประเมินคุณภาพการศึกษา					
13.7	การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี					
13.8	ปรับปรุง พัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง					
ด้านผลผลิต						
14. คุณลักษณะของผู้เรียน						
14.1	นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม					
14.2	นักเรียนมีความสามารถในการคิด					
14.3	นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา					
14.4	นักเรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต					
14.5	นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี					
14.6	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศ อื่นๆ					
14.7	นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ได้					
14.8	นักเรียนสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยัง สังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์					
14.9	นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือ					

สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้บริหาร/ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

	ในการแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
14.10	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก					
14.11	นักเรียนรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์					
14.12	นักเรียนซื่อสัตย์ สุจริต					
14.13	นักเรียนมีวินัย					
14.14	นักเรียนใฝ่เรียนรู้					
14.15	นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง					
ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
14.16	นักเรียนมุ่งมั่นในการทำงาน					
14.17	นักเรียนรักความเป็นไทย					
14.18	นักเรียนมีจิตสาธารณะ					
14.19	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี					
14.20	ผู้ปกครองพึงพอใจและยอมรับคุณภาพผู้เรียน					
14.21	ชุมชนพึงพอใจและยอมรับคุณภาพผู้เรียน					
15. โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน						
15.1	ผู้ปกครองและชุมชน พึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
15.2	ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนร่วมมือต่อกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน					
15.3	ผู้ปกครองและชุมชน ภาคภูมิใจและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน					
15.4	ผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการด้านต่างๆด้วยความเต็มใจ					
15.5	ชุมชน ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน					
16. โรงเรียนเป็นแบบอย่างของชุมชน						
16.1	โรงเรียนมีกิจกรรมที่เป็นแบบอย่างให้ชุมชนนำไปปฏิบัติตาม					
16.2	ครูและบุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมของชุมชน					
16.3	โรงเรียนเป็นแหล่งความรู้ให้กับชุมชน					
16.4	โรงเรียนเป็นแหล่งบริการด้านต่างๆ ให้กับชุมชน					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านตอบคำถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนท่านที่คิดว่ามีความพร้อม

1. ด้านบริบท

1.1 สถานที่ตั้ง.....

.....

1.2 สภาพความร่วมมือ.....

.....

1.3 แหล่งเรียนรู้ในชุมชน.....

.....

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

2.1 ครู.....

.....

2.2 ผู้บริหาร.....

.....

2.3 อาคารสถานที่.....

.....

2.4 หลักสูตร.....

.....

2.5 สื่อ อุปกรณ์.....

.....

2.6 แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน.....

.....

สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้บริหาร/ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.7 งบประมาณ.....

3. ด้านกระบวนการ

3.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้.....

3.2 บรรยากาศการเรียนรู้.....

3.3 การบริหารจัดการ.....

3.4 การประกันคุณภาพการศึกษา.....

4. ด้านผลผลิต

4.1 คุณลักษณะของผู้เรียน.....

4.2 โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน.....

4.3 โรงเรียนเป็นแบบอย่างของชุมชน.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษา

ระหว่างสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ใครขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถาม ทุกข้อตามสภาพความเป็นจริงที่สุด เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ถูกต้องที่สุด เชื่อถือได้และเป็นประโยชน์ ข้อมูลที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะไม่กระทบต่อตำแหน่ง หน้าที่ และหน่วยงานของท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ท่านตอบไว้เป็นความลับ และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวศิวพร ไสโต

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามความเป็นจริง

1. สังกัด

☐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ระดับชั้น

☐ ป.1 – ป.3

☐ ป.4 – ป.6

☐ ม.1 – ม.3

☐ ม.4 – ม.6

ตอนที่ 2

การประเมินความพร้อมการจัดการศึกษาของโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพร้อมของการจัดการศึกษาของโรงเรียนท่าน ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว โดยกำหนดเกณฑ์คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพร้อมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพร้อมมาก
- 3 หมายถึง มีความพร้อมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพร้อมน้อย
- 1 หมายถึง มีความพร้อมน้อยที่สุด

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
ด้านบริบท						
1. ที่ตั้งของโรงเรียน						
1.1	โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้					
1.2	โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้สถานประกอบการสำหรับฝึกปฏิบัติในรายวิชา					
1.3	การเดินทางมาเรียนของนักเรียนสะดวก					
1.4	ปลอดภัยจากแหล่งอบายมุขบริเวณรอบโรงเรียน					
1.5	ปลอดภัยจากมลภาวะภายในและรอบบริเวณโรงเรียน					
2. สภาพความร่วมมือ						
2.1	ชุมชนให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณ					
2.2	ชุมชนให้ความช่วยเหลือด้านวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการศึกษา					
2.3	ผู้ประกอบการและชุมชนให้ความร่วมมือ ในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน					
2.4	มีการจัดตั้งกลุ่ม/ ชมรม/ สมาคมผู้ประกอบการในโรงเรียน					
2.5	ชุมชนให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนในเรื่องต่างๆ					

สำหรับนักเรียน

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
2.6	ชุมชนถ่ายทอดขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม					
2.7	ชุมชนร่วมคิดและช่วยแก้ปัญหา					
3. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน						
3.1	แหล่งเรียนรู้ในชุมชน					
3.2	ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน					
3.3	ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน					
3.4	ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน					
3.5	แหล่งประกอบการในชุมชน					
3.6	ใช้แหล่งประกอบการช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน					
3.7	สถานที่สำคัญในชุมชน					
3.8	ใช้สถานที่สำคัญในชุมชนช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน					
ด้านปัจจัยเบื้องต้น						
4. ครู						
4.1	ครูมีความสามารถในการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ					
4.2	ครูเข้าใจและเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล					
4.3	ครูส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน					
4.4	ครูส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน					
4.5	ครูส่งเสริมความสามารถในการคิดของนักเรียน					
4.6	ครูส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้เรียน					
4.7	ครูส่งเสริมความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียน					
4.8	ครูส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน					
4.9	ครูจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ					
4.10	ครูจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ					
4.11	ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่					

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
	หลากหลาย					
4.12	ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ					
4.13	ครูใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย					
4.14	ครูมีคุณธรรมจริยธรรม					
4.15	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน					
4.16	มีจำนวนครูเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ					
5. ผู้บริหาร						
5.1	ผู้บริหารมีวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
5.2	ผู้บริหารมีความสามารถในการแก้ปัญหาสำคัญให้ลุกล่วงไปด้วยดี					
5.3	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
5.4	ผู้บริหารส่งเสริมการผลิต/จัดหาสื่อการเรียนการสอน					
5.5	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน					
5.6	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา					
5.7	ผู้บริหารอุทิศเวลาให้กับการทำงาน					
5.8	ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
5.9	ผู้บริหารมีความยุติธรรมในการบริหาร					
5.10	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย					
5.11	ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีเหตุผล					
6. อาคารสถานที่						
6.1	พื้นที่โรงเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
6.2	น้ำดื่มนำใช้เพียงพอ					
6.3	อาคารเรียนเพียงพอ					
6.4	ห้องเรียนเพียงพอ					
6.5	อาคารประกอบ (โรงอาหาร โรงฝึกงาน หอประชุม) เพียงพอ					
6.6	สถานที่ออกกำลังกายเพียงพอ					

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
6.7	สถานที่พักผ่อนเพียงพอ					
6.8	ห้องน้ำห้องส้วมเพียงพอ					
6.9	อาคารเรียนอยู่ในสภาพใช้งานได้					
6.10	ห้องเรียนเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน					
6.11	อาคารประกอบอยู่ในสภาพใช้งานได้					
6.12	บริเวณโรงเรียนร่มรื่น และสะอาด					
6.13	สถานที่ออกกำลังกายเหมาะสมสำหรับนักเรียน					
6.14	บริเวณพักผ่อนเหมาะสมสำหรับนักเรียน					
6.15	ห้องน้ำห้องส้วมเหมาะสมสำหรับนักเรียน					
6.16	มีห้องสมุดเหมาะสมสำหรับนักเรียน					
6.17	มีสถานที่รับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ					
7. หลักสูตร						
7.3	หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียน					
7.4	หลักสูตรสอดคล้องกับท้องถิ่น					
8. สื่อ-อุปกรณ์						
8.1	สื่อ-อุปกรณ์ทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ					
8.2	สื่อ-อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ					
8.3	สื่อ-อุปกรณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ					
8.4	คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
8.5	วัสดุ-ครุภัณฑ์เพียงพอต่อการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ					
9. งบประมาณ						
9.1	งบประมาณเพียงพอ					
9.2	ใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม					
ด้านกระบวนการ						
10. กระบวนการจัดการเรียนรู้						

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
10.1	จัดกิจกรรมโดยยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ					
10.2	จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
10.3	จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย					
10.4	จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข					
10.5	ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก					
10.6	จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม					
10.7	จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กรักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย					
10.8	จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
10.9	จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย					
10.10	จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กมีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย					
10.11	จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์					
10.12	จัดกิจกรรมให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้					
10.13	มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง					
10.14	จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกด้านทักษะทางภาษา เช่น การอ่านออกเสียง การเขียนบรรยาย หรือการพูดอธิบายโดยใช้ภาษาอังกฤษ					
10.15	จัดกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กแสดงออกด้านภาษาอังกฤษอย่างมั่นใจ					

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
10.16	จัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง					
10.17	จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับวัย เพื่อให้เด็กรู้จักวิเคราะห์หนังสือที่อ่าน					
10.18	จัดหาเจ้าของภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของเด็ก					
10.19	ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมโดยใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนได้อย่างสม่ำเสมอ					
11. บรรยากาศการเรียนรู้						
11.1	แสงสว่างภายในห้องเรียนเพียงพอ					
11.2	การจัดตกแต่งห้องเรียน บำบัดนิเทศเอื้อต่อการเรียนการสอน					
11.7	พฤติกรรมการสอนของครูเอื้อต่อการเรียนการสอน					
11.8	เทคนิคการจัดการชั้นเรียนของครู					
11.9	การมีปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนระหว่างครูกับนักเรียน					
ด้านผลผลิต						
12. คุณลักษณะของผู้เรียน						
12.1	นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม					
12.2	นักเรียนมีความสามารถในการคิด					
12.3	นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหา					
12.4	นักเรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต					
12.5	นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี					
12.6	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ					
12.7	นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ได้					
12.8	นักเรียนสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์					

สำหรับนักเรียน

ข้อที่	การจัดการศึกษาของโรงเรียน	ระดับความพร้อม				
		5	4	3	2	1
12.9	นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
12.10	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก					
12.11	นักเรียนรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์					
12.12	นักเรียนซื่อสัตย์ สุจริต					
12.13	นักเรียนมีวินัย					
12.14	ผู้ปกครองพึงพอใจและยอมรับคุณภาพผู้เรียน					
12.15	ชุมชนพึงพอใจและยอมรับคุณภาพผู้เรียน					
13. โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน						
13.1	ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
13.2	ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน					
13.3	ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน					
13.4	ผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการด้านต่างๆด้วยความเต็มใจ					
13.5	ชุมชนกับโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน					
14. โรงเรียนเป็นแบบอย่างของชุมชน						
14.1	โรงเรียนมีกิจกรรมที่เป็นแบบอย่างให้ชุมชนนำไปปฏิบัติตาม					
14.2	โรงเรียนร่วมกิจกรรมของชุมชน					
14.3	โรงเรียนเป็นแหล่งความรู้ให้กับชุมชน					
14.4	โรงเรียนเป็นแหล่งบริการด้านต่างๆ ให้กับชุมชน					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านตอบคำถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนท่านที่คิดว่ามีความพร้อม

1. ด้านบริบท

1.1 สถานที่ตั้ง

.....

.....

.....

1.2 สภาพความร่วมมือ

.....

.....

.....

1.3 แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

.....

.....

.....

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

สำหรับนักเรียน

2.1 ครู

.....

.....

.....

2.2 ผู้บริหาร

.....

.....

.....

2.3 อาคารสถานที่

.....

.....

.....

2.4 หลักสูตร

.....

.....

.....

2.5 สื่อ อุปกรณ์

.....

.....

.....

2.6 แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

.....

.....

.....

2.7 งบประมาณ

.....

.....

.....

3. ด้านกระบวนการ

3.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้

3.2 บรรยายภาคการเรียนรู้

3.3 การบริหารจัดการ

3.4 การประกันคุณภาพการศึกษา

4. ด้านผลผลิต

4.1 คุณลักษณะของผู้เรียน

4.2 โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน

4.3 โรงเรียนเป็นแบบอย่างของชุมชน

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
ผู้วิจัย

สำหรับนักเรียน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวศิวพร ใสโต
ที่อยู่ปัจจุบัน	33 หมู่ 1 ตำบลวัดป่า อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ 67110
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อักษรศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาฝรั่งเศส จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาภาษาอังกฤษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์